

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 28.09.2020, klo 17:00 - 17:52

Paikka Rykmentinpuiston ruokala, rakennus 48, Rykmentintie

Käsitellyt asiat

- § 357 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 358 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 359 Taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023 ja talousarvio vuodelle 2021, Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä**
- § 360 Taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023 ja talousarvio vuodelle 2021, Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä**
- § 361 Osavuosikatsaus II 2020 ja talousarvion 2020 muuttaminen**
- § 362 Osavuosikatsaus II, kunnanviraston johto**
- § 363 Osavuosikatsaus II, yhteiset palvelut**
- § 364 Osavuosikatsaus II 2020, kasvatus- ja sivistyslautakunta**
- § 365 Osavuosikatsaus II 2020, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta**
- § 366 Osavuosikatsaus II 2020, tekninen lautakunta**
- § 367 Osavuosikatsaus II 2020, kuntakehityslautakunta**
- § 368 Arviointikertomus 2019**
- § 369 Kuolinpesän omaisuuden hakeminen**
- § 370 Peab Industri Oy, kallion louhinnan, louheen murskauksen, betonijätteen käsittelyn ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa**
- § 371 Viranhaltijapäätösten otto-oikeus**
- § 372 Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus**
- § 373 Ilmoitusasiat**
- § 374 Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Arto Lindberg, puheenjohtaja
Mika Mäki-Kuhna, 1. varapuheenjohtaja
Jussi Salonen, 2. varapuheenjohtaja
Annika Lappalainen
Jani Peltonen
Karita Mäensivu
Katja Nordström
Lilli Salmi
Pasi Huuhtanen
Pekka Heikkinen
Pentti Mattila
Tuija Reinikainen
Salme Nepponen

Muut saapuvilla olleet

Kirsi Kurtti, vs. kunnansihteeri, sihteeri
Kati Lepojärvi, valtuuston puheenjohtaja, saapui 17:06
Kim Kiuru, valtuuston 1. varapuheenjohtaja
Kari Kinnunen, valtuuston 2. varapuheenjohtaja
Harri Lipasti, kansliapäällikkö
Pia Visti-Korhonen, viestinnän asiantuntija
Markku Vehmas, § 359 - § 367, talousjohtaja

Poissa

Satu Heikkilä
Paula Miettinen, vs. viestintäpäällikkö

Allekirjoitukset

Arto Lindberg
Puheenjohtaja

Kirsi Kurtti
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

30.09.2020

01.10.2020

Katja Nordström

Tuija Reinikainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo
Julkaistu yleisessä tietoverkossa 1.10.2020

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 357

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 358

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet

Katja Nordström ja Tuija Reinikainen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 359

Taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023 ja talousarvio vuodelle 2021, Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä

TUUDno-2020-2259

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas, Petri Juhola, Jukka Sahlakari

markku.vehmas@tuusula.fi, petri.juhola@tuusula.fi, jukka.sahlakari@tuusula.fi

talousjohtaja, yhdyskuntatekniikan päällikkö, liikelaitoksen johtaja

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 7.9.2020 taloussuunnitelma 2021-2023, khall 28.9.2020

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä (KUVES) lähettää oheisena johtokunnan 27.8.2020 käsittelemän luonnoksen kuntayhtymän vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaksi ja pyytää suunnitelmasta lausuntoa ennen yhtymäkokoukselle tehtävää ehdotusta 30.09.2020 mennessä.

Vuoden 2018 alusta lähtien Tuusulan seudun vesilaitos kuntayhtymä (TSV) on vastannut Kuvesin operatiivisesta toiminnasta. TSV:n nimi vaihtui vuoden 2019 alussa Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymäksi.

Viemärlaitostoiminta muodostaa pääosan liikelaitoskuntayhtymän taloudessa. Viikinmäen puhdistamolla ovat suunnittelukaudella tärkeimmät investoinnit rejektivesien erilliskäsittely ja purkutunnelin kahdentaminen välillä Viikinmäki-Viikki. Omista viemärlaitosinvestoinneissa merkittävin on Talman ja Kellokosken mittausasemien saneeraus sekä Savion varayhteyden pumpun uusinta. Suunnittelukaudella varaudutaan tunnelin pohjoisosan betonirakenteiden saneeraukseen.

Viemärlaitoksen taloudessa on vuoden 2021 käyttömaksun ennakko hinnaksi arvioitu 17 snt/m³, mikä on noin 4 % pienempi kuin vuoden 2020 talousarviossa oleva hinta (17,6 snt/m³). Pääomakustannuksia kattavan vuosimaksun yksikköhinta nousee tämän vuoden hintatasosta 8,5 snt/m³ tasolle 9,8 snt/m³ ensi vuodelle ja vuosina 2022-2023 vuosimaksu on tasolla 13...14 snt/m³.

Vesistöjen hoito- ja kunnostustyöt muodostavat kuntayhtymän toisen tehtäväryhmän. Tavoitteena on parantaa toimialueen vesistöjen tilaa kustannustehokkailla hoito- ja kunnostustoimenpiteillä monipuolisten virkistyskäyttömahdollisuuksien luomiseksi.

Tuusulanjärvi-projekti siirtyi vuoden 2019 alusta lukien Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vastuulle. Myös vesistötutkija siirtyi samalla uuteen organisaatioon.

Vesistöjen hoito- ja kunnostustyöt muodostavat kuntayhtymän toisen tehtäväryhmän. Tavoitteena on parantaa toimialueen vesistöjen tilaa kustannustehokkailla hoito- ja kunnostustoimenpiteillä monipuolisten virkistyskäyttömahdollisuuksien luomiseksi.

Lausunto

Viemärointi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Käyttömaksun pienentäminen ja vastaavasti vuosimaksun hienoinen korotus vuodelle 2021 pitävät Tuusulan Veden kulut lähes samana verrattuna kuluvaan vuoteen 2020. Tähän ei ole huomautettavaa. Suunnitelmavuosien hinnankorotukset vaikuttavat jo Tuusulan Veden taksojen tarkistamiseen vuosille 2022-23.

Investointiohjelmaan ei ole varsinaisesti huomautettavaa. Hyrylän siirtoviemärin loppupään putkikoon suurentaminen ja Korkinmäen mittausaseman uusiminen tulee toteutettavaksi yhteistyössä Tuusulan kanssa tämän taloussuunnitelmajakson (2021-2023) aikana. Tämä on erittäin tärkeä ja keskeinen asia Sulan aluetta rakennettaessa. Suunnittelutyö tulee aloittaa yhteistyössä Tuusulan Veden kanssa jo 2021. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös mahdollinen lainarahoituksen käyttö siten, että vuosimaksun korotuksen pysyisivät maltillisina. Lähtökohtana tulisi kuitenkin olla lievästi ylijäämäiset tilinpäätökset.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa perustelutekstin mukaisen lausunnon Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän (KUVES) taloussuunnitelmasta vuosille 2021 - 2023 ja talousarviosta vuodelle 2021
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä, Tuusulan vesihuoltoliikelaitos, kasvun ja ympäristön -toimialue

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 360

Taloussuunnitelma vuosille 2021 - 2023 ja talousarvio vuodelle 2021, Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä

TUUDno-2020-2260

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas, Jukka Sahlakari

markku.vehmas@tuusula.fi, jukka.sahlakari@tuusula.fi

talousjohtaja, liikelaitoksen johtaja

Liitteet

1 Lausuntopyyntö 7.9.2020, taloussuunnitelma 2021-2023, khall 28.9.2020

Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä lähettää oheisena yhtymähallituksen 27.8.2020 käsittelemän luonnoksen kuntayhtymän vuosien 2021-2023 taloussuunnitelmaksi ja pyytää suunnitelmasta lausuntoa ennen yhtymävaltuustolle tehtävää ehdotusta 30.09.2020 mennessä.

Tulevan vuoden talousarvio on laadittu pääasiassa aiempien vuosien pohjalta. Bruttokustannukset ovat nousseet 2,6 % ja tulot 1,4 % vuoden 2020 talousarvioon nähden. Kuntayhtymän hallitus ei esitä veden yksikköhinnan korotusta vuodelle 2021.

Investointien osalta päähuomio vuonna 2021 on verkostojen saneerauksessa. Lisäksi varaudutaan, Santakosken vedenottamon saneerauksen suunnitteluun sekä automaatiojärjestelmän päivittämiseen. Investointibudjetin kokonaisvaraus vuodelle 2021 on 720 000,- euroa.

Lausunto

Tuusulan kunta pitää hyvänä, että veden yksikköhinta pystytään pitämään nykyisessä tänä haastavana aikana. Investointien kohdistaminen verkoston saneeraukseen on hyvin linjassa jäsenkuntien vesilaitosten kanssa.

Kunta korostaa tiukan kuntatalouden aikana olevan erityisen tärkeää, että myös kuntayhtymän investoinnit ovat tarkkaan harkittuja ja taksat mahdollisimman vakaat.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa perustelutekstin mukaisen lausunnon Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymän talousarvioehdotuksesta vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmasta vuosille 2021-2023
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän pykälän osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä, Tuusulan vesihuoltoliikelaitos

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 356, 21.09.2020

Kunnanhallitus, § 361, 28.09.2020

§ 361

Osavuositarkastus II 2020 ja talousarvion 2020 muuttaminen

TUUDno-2020-2237

Kunnanhallitus, 21.09.2020, § 356

Valmistelijat / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

talousjohtaja

Tuusulan kunnan talouden raportoinnin aikataulujen mukaan osavuositarkastus 2. käsitellään valtuustossa 5.10.2020. Koska Keusoten osavuositarkastusta varten tarvittavat tiedot ovat saatavilla aikaisintaan 22.9.2020, tehdään esitys valtuustolle kunnanhallituksen kokouksessa 28.9.2020.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- ottaa asian valtuuston 5.10.2020 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 28.9.2020 pidettävässä kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 28.09.2020, § 361

Valmistelija / lisätiedot:

Markku Vehmas

markku.vehmas@tuusula.fi

talousjohtaja

Liitteet

- 1 Osavuositarkastus II 2020, khall 28.9.2020
- 2 Vuositavoitteiden seuranta_8_2020, khall 28.9.2020
- 3 Riskienhallinta 2020 seuranta osavuositarkastus II, khall 28.9.2020
- 4 Osavuositarkastus II 2020 tytäryhtiöt, khall 28.9.2020
- 5 Seudulliset palveluyksiköt ovk II 2020, khall 28.9.2020
- 6 Vesihuoltoliikelaitos osavuositarkastus I 2020, khall 28.9.2020
- 7 Keusoten osuus kuukausitarkastus 2020, khall 28.9.2020

Talouden toteutuminen

Vuoden 2020 talousarvion lähtökohtina olivat kuntastrategian mukaiset panostukset kuntalaisten hyvinvointiin, kunnan kasvuun sekä palveluiden ja palveluverkon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

kehittämiseen. Tuusulassa on käynnissä laaja oppimisympäristöjen kehittäminen ja kunta tekee suunnitelmallisesti toimenpiteitä (mm. korjaus- ja uusinvestoinnit) kunnan sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi. Asuntomessujen valmisteluihin liittyvät kustannukset painottuvat vuodelle 2020. Kunnan vuodelle 2020 alun perin budjetoitu tulos oli lähes 4 milj. euroa alijäämäinen osin edellä kuvattujen panostusten sekä sisäilmasta aiheutuvien väistötila ymv. kustannusten vuoksi.

Kunnan kaikkeen toimintaan vaikutti maaliskuussa Suomeen levinnyt korona-epidemia. Epidemian johdosta valtioneuvosto ja aluehallintoviranomaiset määräisivät ja ohjeistivat kuntalaisille ja kunnan palvelutoiminnalle laajoja rajoituksia ja muutoksia. Hallituksen linjauksia seurattiin ja noudatettiin tarkasti. Keusoten kanssa yhteistyö on ollut tiivistä. Toiminta ja henkilöstö sopeutui hyvin haastavaan poikkeustilanteeseen ja etätyömalli otettiin laajasti käyttöön.

Tammi - elokuun toimintatuotot toteutuivat suunniteltua pienempinä. Käyttöomaisuuden myyntivoittoja toteutui tarkastelukaudella 2,4 milj. euroa. Koronaviruksen aiheuttamat muutokset toiminnassa näkyvät Sivistyksen toimialueella varhaiskasvatuksen, uimahallin, museoiden, ja iltapäivätoiminnan maksutuotoissa. Elokuun kumulatiivinen toimintatuottojen toteutuma oli kokonaisuudessaan 59,4 % (MTA 2020).

Tammi - elokuun toimintamenot olivat 0,2 % pienemmät edellisvuoteen verrattuna, eli n. 0,4 milj. euroa. Toimintamenot toteutuivat palveluiden ostoissa 1,5 milj. euroa pienempinä. Vähennystä tapahtui mm. sosiaali- ja terveystaloudessa (Keusote) 0,6 milj. euroa ja rakennus- ja kunnossapitopalveluissa 1,0 milj. euroa sekä joukkoliikennepalveluissa 0,35 milj. euroa. Lisäksi aineet ja tarvikkeet toteutuivat 0,3 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Toimintamenot kasvoivat kiinteistöpalveluissa 0,5 milj. euroa ja henkilöstökuluissa 1,2 milj. euroa (eläkemenoperusteisten maksujen lisäys). Kunnan toimintamenojen toteutuma oli 63,0 % muutettuun talousarvioon nähden.

Toimintakate toteutui 64,0 % muutettuun talousarvioon nähden (toteuma v. 2019 66,8 %). Edellä esitetyissä luvuissa ei ole mukana Vesihuoltoliikelaitos.

Kunnan käyttöomaisuusinvestoinnit olivat alkuvuonna 13,9 milj. euroa. Merkittävimpiä vuoden 2020 kunnallistekniikan rakentamiskohteita ovat olleet Etelä-Tuusulassa Puustellinmetsän kaava-alueen rakentaminen, Rykmentinpuiston kaava-alueen rakentaminen, Monion katurakentaminen ja vesihuoltosiirrot ja asuntomessuille tehtävät väliaikaiset rakenteet. Muita Etelä-Tuusulan kohteita olivat Lahelanpelto II kaava-alueen 2-vaiheen rakentaminen, Aropellon kaava-alueen kunnallistekniikan rakentaminen ja Kuntoilijantien rakentaminen hulevesialtaineen. Jokelassa rakennettiin Vallun työpaikka-aluetta ja Kellokoskella rakennettiin Linjapuisto II kaava-aluetta.

Monion monitoimirakennuksen suunnittelu jatkui tarkastelujaksolla, pääpiirustukset sekä kustannusarvio valmistuivat syyskuussa. Martta Wendelinin päiväkodin toteutussuunnitelmat valmistuivat tarkastelujaksolla ja hanke on urakkalaskennassa. Kirkonkylän kampuksen toteutussuunnitelmat valmistuvat 2020.

Kunnan korollisen velan määrä oli elokuun lopussa 136,2 milj. euroa. Velan määrä vastaavana ajankohtana vuonna 2019 oli 110,2 milj. euroa. Vesihuoltoliikelaitoksella ei ollut velkaa raportointikauden lopussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ennuste vuositasolla

Koronaepidemia vaikuttaa olennaisesti kunnan tilikauden tulokseen. Tulosvaikutuksia on edelleen vaikea arvioida; merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyvät mahdolliseen toiseen aaltoon sekä keskuspankkien ja valtioiden tukitoimien jatkumiseen. Tilikauden alijäämäksi (kunta ja vesihuoltoliikelaitos) ennustetaan -9,1 milj. euroa.

*Veroennuste*en suurimmat epävarmuudet liittyvät koronaepidemian talous- ja työllisyysvaikutuksiin. Koronan vaikutukset kuntien verotuloihin ovat kuitenkin elokuuhun mennessä kertyneiden verotulojen perusteella olleet arvioitua pienemmät. Verotulojen ennusteeseen tehdään 5,7 milj. euron lisäys ja verotuloarvio nostetaan 186,5 milj. euroon. Ennusteessa on huomioitu Kuntaliiton 2.9.2020 tullut ennuste 187,5 milj. euroa ja Tuusulan kunnan oma arvio verotulojen toteutumisesta 1 milj. euroa Kuntaliiton ennustetta pienempänä

Valtionosuuden ennusteeseen tehdään yhteensä 6,2 milj. euron lisäys. Valtionosuuden ennuste perustuu Kuntaliiton 4.9.2020 ennusteeseen siten, että Kuntaliiton ennusteeseen on lisätty hallituksen 16.9.2020 ehdotuksen pohjalta arvioitu 3,0 milj. euron valtionosuuden lisäys (täsmentyy Kuntaliiton valtionosuusennusteessa 5.10.). Ennusteessa on huomioitu myös Valtiovarainministeriön 7.8.2020 muutospäätös kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen sekä valtionosuuden kautta tehty kiky-leikkauksen päätyminen 1.9.2020 alkaen. Laskelmassa on myös päivitetty muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet OKM:n 24.7.2020 tekemän päätöksen mukaiseksi.

Tulopuolen muut riskit liittyvät keskeisesti tontinmyyntitulojen toteutumiseen. Hidastunut talous ja laskusuunnassa oleva rakentaminen lisäävät epävarmuutta kunnan tontinmyyntitavoitteiden toteutumiseen loppuvuoden osalta. Käyttöomaisuuden myyntivoittojen ennustetaan jäävän 2,0 milj. euroa alle budjetoidun, myyntien painottuessa loppuvuoteen.

Toimintamenojen osalta merkittävimmät ylitysriskit ovat Keusotessa / kunnanviraston johto. Keusoten arvio oman toiminnan aiheuttamasta lisämäärärahan tarpeesta on lähes 23 milj. euroa (22.9.2020), mistä on arvioitu Tuusulan osuudeksi 3,9 milj. euroa (TPE 2020 vs. TP 2019). Keusoten määrärahaa lisättiin osavuosikatsauksessa I 3,9 milj. euroa. Osavuosikatsaus II:n yhteydessä ei esitetä määrärahamuutoksia Keusoten kuntaosuuteen. Keusoten 22.9.2020 ennusteen mukaan Tuusulan kuntaosuus alittaisi kokonaisuutena 1,9 milj. eurolla MTA2020 mukaisen tason. Kunta varautuu koronasta mahdollisesti aiheutuviin toimintakulujen kasvuun sekä HUS:in alijäämän kattamisesta aiheutuvaan maksuosuuden kasvuun.

Koronaviruspandemia aiheuttaa HSL:n joukkoliikenteen lipputuloihin merkittävän laskun, mikä lisää Tuusulan HSL:n maksuosuutta n. 1,6 milj. euroa. Lisäksi esitetään 411 000 euron määrärahaa kertaluonteiseen alaskirjaukseen koskien toukokuussa purettua Mattilan päiväkotia.

Kunnan tilikauden 2020 tuloksen ennustetaan olevan 10,0 milj. euroa alijäämäinen (9,1 milj. euroa alijäämäinen kunta ja vesiliikelaitos yhteensä). Talousarvion mukainen alijäämä oli 4,7 milj. euroa (3,8 milj. euroa alijäämäinen, kunta ja vesihuolto yhteensä).

Määrärahamuutokset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Käyttötalous ja tuloslaskelmaosa

Esitettävien määrärahamuutosten tulosta parantava vaikutus on yhteensä + 8 745 000 euroa.

Verotuloihin tehdään + 5 746 000 euron lisäys. Kuntaliiton 2.9.2020 tullut arvio on 187,5 milj. euroa kuluvan vuoden verotulojen määräksi. Ennusteessa on arvioitu verotulojen toteutuvan 186,5 milj. euroa eli 1 milj. euroa Kuntaliiton ennustetta pienempinä.

Valtionosuuksiin tehdään + 6 165 000 euron lisäys Kuntaliiton 4.9.2020 lähettämän ennusteen mukaisesti. Lisäksi ennusteessa on huomioitu hallituksen 16.9.2020 ehdotuksen pohjalta arvioitu 3,0 milj. euron valtionosuuden lisäys.

Kunnanviraston johto

- menovähennys + 595 000 euroa, Apotin käyttöönoton lykkäys vuodelle 2021

Yhteiset palvelut toimialue

- menolisäys -350 000 euroa, työmarkkinatuen kuntaosuus
- menovähennys + 163 000 euroa, varhe-maksut / asiakas- ja henkilöstöpalvelut
- menovähennys + 4 000 euroa, varhe-maksut / hallintopalvelut

Sivistyksen toimialue

- menovähennys + 223 000 euroa, varhe-maksut /oppiminen
- menovähennys + 94 000 euroa, varhe-maksut /varhaiskasvatus
- menovähennys + 3 000 euroa, varhe-maksut / sivistyksen tukipalvelut
- menovähennys + 11 000 euroa, varhe-maksut / kulttuuri
- menovähennys + 9 000 euroa, varhe-maksut / vapaa-aika

Kasvun ja ympäristön toimialue

- menolisäys -1 600 000 euroa / yhdyskuntatekniikka, joukkoliikennepalvelut
- menovähennys + 70 000 euroa, varhe-maksut / kehittäminen ja hallinto
- menovähennys + 23 000 euroa, KUEL-maksut / kehittäminen ja hallinto

Lisäksi esitetään

- tulovähennys -2 000 000, käyttöomaisuuden myyntivoitot
- menolisäys -411 000 euron, kertaluonteiseen alaskirjaus / Mattilan päiväkot.

Investoinnit

Investointeihin tehdään yhteensä 2 300 000 euron määrärahan vähennykset.

Sivistyksen toimialue

- menovähennys + 500 000 euroa, Ruotsinkylän koulun muutostyöt, pihaalueet, vanhan elementtikoulun purku ja liitoskohdan perusparannus
- menovähennys + 2 500 000 euroa, EteläTuusulan lukio/monitoimirakennus MONIO
- menovähennys + 150 000 euroa, urheilukeskuksen uimalammen pukuhuoneet ja varastotilat

Kasvu ja ympäristö toimialue

- menolisäys -600 000 euroa, Tuuskodon peruskorjaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- menolisäys -100 000 euroa, Sahankulma, rakennusvalvonnan tilojen muutostyöt ja kalustaminen
  - menolisäys -150 000 euroa, Väistötilojen kalustaminen
- Lisätiedot: Markku Vehmas, puh. 040 314 3060

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi osavuosikatsauksen 1.1.-31.8.2020
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- muuttaa vuoden 2020 talousarviota ja hyväksyy edellä esitetyt määrärahamuutokset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 362

Osavuosisikatsaus II, kunnanviraston johto

TUUDno-2020-2264

Valmistelija / lisätiedot:

Mia Koskikallio

mia.koskikallio@tuusula.fi

talousasiantuntija

Liitteet

1 Kuukausiraportti kunnanvirastonjohto 1.1-31.8.2020, khall 28.9.2020

2 Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osavuosisikatsaus II 2020, khall 28.9.2020

3 Kunnanvirastonjohto_käyttösuunnitelman seuranta tammi-elokuu2020.docx, khall 28.9.2020

Vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpanosäännösten mukaan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimielimille tammi-huhtikuulta osavuosisikatsauksissa sekä koko vuodelta tilinpäätöksessä. Liitteenä on Yleishallinto ja johdon tuki (kunnanviraston johto) toimialueen palvelualueiden ja palveluyksiköiden käyttösuunnitelmat.

Keski-Uudenmaan soten maksuosuus vuodelle 2020 on Tuusulan kunnan osalta 112,7 milj. euroa (toimintakate). Tämä alittaa n. 2,9 miljoonalla eurolla viime vuoden toteuman. Alkuvuoden toteuma on 79,5 milj euroa. Keusoten ennuste tälle vuodelle on 114,4 milj.euroa. Ennusteeseen liittyy epävarmuutta, ja tähän on varauduttu 1. osarin lisämäärärahalla, 3,9 milj.euroa.

Apotin päivitetyn ennusteen mukaan määrärahaa pienennetään 595 000€.

Liitteenä myös Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen osavuosisikatsaus I 2020, käyttösuunnitelman seuranta.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kunnanviraston johdon käyttösuunnitelman seurannan 1.1. - 31.8.2020 liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

kansliapäällikkö, talouden ohjaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 363

Osavuositarkastus II, yhteiset palvelut

TUUDno-2020-2263

Valmistelija / lisätiedot:

Mia Koskikallio

mia.koskikallio@tuusula.fi

talousasiantuntija

Liitteet

- 1 Yhteiset palvelut käyttösuunnitelmien seuranta tammi-elokuu2020, khall 28.9.2020
- 2 Kuukausiraportti yhteiset palvelut 1.1-31.8.2020, khall 28.9.2020

Vuoden 2020 talousarvion täytäntöönpanosäännösten mukaan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimielimille tammi-elokuulta osavuositarkastuksissa sekä koko vuodelta tilinpäätöksessä.

Toimialueen talous toteutui alkuvuoden osalta pääosin suunnitellun mukaisena. Koron myötä kunnan työllisyystilanne heikentyi nopeasti, ja työmarkkinatuen kuntaosuusmaksut kääntyivät kasvuun. Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksujen ennakoitaan nousevan vuonna 2020 1,90 milj. euroon (TA2020 1,55 milj. euroa). Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuihin haetaan 0,35 milj. euron lisämäärärahaa. Varhemaksu poistui, määrärahaa pienennetään 167 000€.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä yhteiset palvelut toimialueen käyttösuunnitelman seurannan 1.1. - 31.8.2020 liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

talouden ohjaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 364

Osavuosisikatsaus II 2020, kasvatus- ja sivistyslautakunta

TUUDno-2020-2191

Valmistelija / lisätiedot:

Mia Koskikallio

mia.koskikallio@tuusula.fi

talousasiantuntija

Liitteet

1 Kassivltk tot082020, khall 28.9.2020

2 Kassivltk ovk 2_2020, khall 28.9.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kasvatus- ja sivistyslautakunnan alaisten palvelualueiden käyttösuunnitelmien seurannat 1.1. - 31.8.2020 liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

kasvatus- ja sivistyslautakunta, talouden ohjaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 365

Osavuosisikatsaus II 2020, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

TUUDno-2020-2192

Valmistelija / lisätiedot:

Mia Koskikallio

mia.koskikallio@tuusula.fi

talousasiantuntija

Liitteet

1 Kulttuuri- ja vapaa-aikalk ovk 2_2020, khall 28.9.2020

2 KuValtk tot082020, khall 28.9.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hyväksyä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisten palvelualueiden käyttösuunnitelmien seurannat 1.1. - 31.8.2020 liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, talouden ohjaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen lautakunta, § 91, 15.09.2020
Kunnanhallitus, § 366, 28.09.2020

§ 366

Osavuositarkastus II 2020, tekninen lautakunta

TUUDno-2020-2017

Tekninen lautakunta, 15.09.2020, § 91

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Rantala

jussi.rantala@tuusula.fi

talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 TL Talousraportti 1.1. - 31.8.2020, TL 15.9.2020

2 Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelman seuranta 1.1.-31.8.2020, TL 15.9.2020

3 TL OVK II 2020 olennaiset tapahtumat, TL 15.9.2020

4 Talonrakennuksen työohjelma, seuranta 1-8.2020 OVK 2, TL 15.9.2020

5 TL OVK II 2020., TL 15.9.2020

Asiaselostus

Osavuositarkastuksessa raportoidaan vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisesta touko-
elokuun aikana, olennaisista tapahtumista, suurimmista poikkeamista sekä arvioidaan
tulevaa kehitystä.

Toimialueet raportoivat tavoitteistaan ja taloudestaan palvelualueetasolla, jolta osin
seuranta viedään kunnanhallitukseen ja valtuustoon tiedoksi. Palveluyksikkötasolla
seuranta tapahtuu lautakunnissa.

Teknisen lautakunnan alaiset palvelualueet ja -yksiköt ovat:

Yhdyskuntatekniikka

- Kunnallistekniikan suunnittelu
- Kunnallistekniikan rakentaminen
- Kunnossapito
- Viheralueet
- Liikenne

Tilapalvelut

- Kiinteistöjohtaminen
- Rakennuttaminen
- Kiinteistöjen ylläpito

Käyttötalous 1.1. - 31.8.2020

Vuoden 2020 talousarviossa on teknisen lautakunnan toimintatuotoiksi vahvistettu
24 017 323 euroa. Toimintakuluihin on vuodelle 2020 varattu 22 991 841 euroa,
toimintakate on 1 125 482 euroa.

Toimintatuotoista on toteutunut 16 107 271 euroa (67,1 %). Toimintakuluista on
toteutunut 13 949 465 euroa (60,1 %).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Lisämäärärahat

Tilapalvelut

Investointimäärärahojen osalta esitetään seuraavia muutoksia:

- Etelä-Tuusulan lukio/monitoimirakennus Monio, määrärahojen lasku 2 500 000 euroa.
- Ruotsinkylän koulun muutostyöt, määrärahojen lasku 500 000 euroa.
- Tuuskodon peruskorjaus, määrärahojen lisäys 600 000 euroa.
- Sahankulman muutostyöt, määrärahojen lisäys 100 000 euroa.
- Väistötilojen kalustaminen, määrärahojen lisäys 150 000 euroa.
- Uimalammen pukuhuoneet ja varastotilat, määrärahojen lasku 150 000 euroa.

Muutosesitysten yhteisvaikutus on investointimäärärahojen lasku 2 300 000 euroa.

Yhdyskuntatekniikka

Koronaviruspandemia on aiheuttanut HSL:n lipputulojen huomattavan laskun, tämän johdosta Tuusulan maksuosuus on nousemassa. Kuluvan vuoden maksuosuuden nosto esitetään katettavaksi aikaisempien vuosien kertyneellä ylijäämällä 1 600 000 euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Tekninen lautakunta päättää

- hyväksyä teknisen lautakunnan alaisen toiminnan II osavuosikatsauksen seurannan palveluyksikkötasolla
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi teknisen lautakunnan alaisen toiminnan II osavuosikatsauksen
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi esityksen ehdotetuksi lisämäärärahaksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 28.09.2020, § 366

Valmistelija / lisätiedot:
Mia Koskikallio
mia.koskikallio@tuusula.fi
talousasiantuntija

Liitteet

- 1 TL OVK II 2020, khall 28.9.2020
- 2 TL Talousraportti 1.1. - 31.8.2020, khall 28.9.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä teknisen lautakunnan alaisten palvelualueiden käyttösuunnitelmien seurannat 1.1. - 31.8.2020 liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

tekninen lautakunta, talouden ohjaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunta, § 84, 16.09.2020
Kunnanhallitus, § 367, 28.09.2020

§ 367

Osavuosisikatsaus II 2020, kuntakehityslautakunta

TUUDno-2020-2018

Kuntakehityslautakunta, 16.09.2020, § 84

Valmistelijat / lisätiedot:

Jussi Rantala

jussi.rantala@tuusula.fi

talous- ja asiakaspalvelupäällikkö

Liitteet

1 KKL Talousraportti 1.1. - 31.8.2020, KKL 16.9.2020

2 KKL OVK II 2020, KKL 16.9.2020

3 KKL OVK II 2020 olennaiset tapahtumat, KKL 16.9.2020

4 Kaavoituksen työohjelma OVK II seuranta, KKL 16.9.2020

Toisessa osavuosisikatsauksessa raportoidaan vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisesta elokuun loppuun mennessä, olennaisista tapahtumista, suurimmista poikkeamista sekä arvioidaan tulevaa kehitystä.

Toimialueet raportoivat tavoitteistaan ja taloudestaan palvelualueetasolla, jolta osin seuranta viedään kunnanhallitukseen ja valtuustoon tiedoksi. Palveluyksikkötasolla seuranta tapahtuu lautakunnissa.

Kuntakehityslautakunnan alaiset palvelualueet ja -yksiköt ovat:

Elinvoima, asuminen ja kehittäminen

- Elinkeinopalvelut
- Hyrylän keskusta
- Rykmentinpuisto
- Focus

Kuntasuunnittelu

- Kaavoitus
- Maankäyttö
- Paikkatieto

Rakennusvalvonta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Käyttötalous

Vuoden 2020 talousarviossa on kuntakehityslautakunnan toimintatuotoiksi vahvistettu 5 087 402 euroa. Toimintakuluihin on vuodelle 2020 varattu 9 568 044 euroa, jolloin toimintakate on - 4 480 642 euroa.

Toimintatuotoista on toteutunut 2 285 121 euroa (44,9 %). Maankäytön sopimuskorvaukset

(talousarviossa 1 500 000 euroa) kirjataan vasta tilinpäätöksen yhteydessä. Toimintakuluista on toteutunut 5 964 029 euroa (62,33 %).

Maanmyyntituloiksi on vuoden 2020 talousarviossa budjetoitu 8,8 M€. Maanmyyntituloja

arvioidaan kertyvän koko vuonna 6 800 000 euroa. Maankäytön sopimuskorvauksia arvioidaan kertyvän 1 500 000 euroa.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Lonka, kuntakehitysjohtaja

Kuntakehityslautakunta päättää

- hyväksyä kuntakehityslautakunnan alaisen toiminnan II osavuosikatsauksen seurannan palveluyksikkötasolla
- hyväksyä kaavoituksen työohjelman seurannan
- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi kuntakehityslautakunnan alaisen toiminnan II osavuosikatsauksen

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 28.09.2020, § 367

Valmistelija / lisätiedot:
Mia Koskikallio
mia.koskikallio@tuusula.fi
talousasiantuntija

Liitteet

- 1 KKL Talousraportti 1.1. - 31.8.2020, khall 28.9.2020
- 2 KKL OVK II 2020, khall 28.9.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- hyväksyä kuntakehityslautakunnan alaisten palvelualueiden käyttösuunnitelmien seurannat 1.1. - 31.8.2020 liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Markku Vehmas oli asiantuntijana kokouksessa.

Tiedoksi

kuntakehityslautakunta, talouden ohjaus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta, § 31,21.04.2020

Valtuusto, § 40,11.05.2020

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 72,09.06.2020

Tekninen lautakunta, § 84,18.08.2020

Kuntakehityslautakunta, § 78,19.08.2020

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, § 67,25.08.2020

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, § 51,03.09.2020

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, § 14,17.09.2020

Kunnanhallitus, § 344,21.09.2020

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, § 31,22.09.2020

Kunnanhallitus, § 368, 28.09.2020

§ 368

Arviointikertomus 2019

TUUDno-2020-29

Tarkastuslautakunta, 21.04.2020, § 31

Ehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

- jatkaa arviointikertomuksen työstämistä.

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti

- hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2019
- että arviointikertomus toimitetaan jäsenille allekirjoitettavaksi sähköisesti
- jättää arviointikertomuksen vuodelta 2019 valtuuston käsiteltäväksi
- esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa ja
- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Valtuusto, 11.05.2020, § 40

Liitteet

1 Arviointikertomus 2019, valt 11.5.2020

2 Arviointikertomuksen sähköiset allekirjoitukset, valt 11.5.2020

Ehdotus

Valtuusto päättää

- pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset
- että selvitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- että selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 09.06.2020, § 72

Valmistelijat / lisätiedot:
Risto Mansikkamäki
risto.mansikkamaki@tuusula.fi
ympäristökeskuksen johtaja

Liitteet

- 1 Vuosiraportti 2019
- 2 Keskiuudenmaan toimenpide-ehdotukset
- 3 Vantaanjoen toimenpideohjelma 2017-2027

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta odottaa vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamisesta. Tarkastuslautakunta rohkaisee arvioituja tahoja myös antamaan palautetta ja kehitysehdotuksia arviointikertomuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta. Lisäksi tarkastuslautakunnalle voi esittää ehdotuksia tarkastuskohteista, joihin toivotaan kiinnitettävän huomiota.

Tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomus koostuu otsikkotasolla seuraavista asiakokonaisuuksista:

- Tarkastuslautakunnan toiminta
- Puheenjohtajan saate
- Edellisen vuoden arviointikertomuksen vaikutuksia
- Kunnan talouden tila
- Sivistyksen toimialue
- Kasvun ja ympäristön toimialue
- Yhteisten palvelujen toimialue
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta
- Tuusulan Vesi
- Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
- Konserniyhteisöt ja kuntayhtymät

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa esittänyt Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen osalta taulukon ympäristökeskuksen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten toteutumisesta sekä maininnut lyhyesti Tuusulanjärven kunnostushankkeen siirtymisestä Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymältä ympäristökeskuksen hoidettavaksi vuoden 2019 alussa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta on ympäristökeskuksen toiminnan osalta keskittynyt Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 15.1.2019 § 3) painopistealueiden tarkasteluun alla olevan taulukon mukaisesti.

TAVOITE	TOIMENPIDE	TULOS / VAIKUTUS
Pelloilta tulevan kuormituksen vähentäminen	Sarsalanojan ja Mäyräojan valuma-alueilla on lisätty talviaikaista kasvipeitteisyyttä ja kannustetaan viljelijöitä lisäämään kerääjakasvien viljelyä, ravinnekuidun ja -kalkin käyttöä. Mäyräojan kunnostus	Vähentää kiintoaineksen erodoitumista ja ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin. Ravintokuidun mukana tuleva hiili toimii myös ilmastomuutoksen hillitsemisessä. Tulvariski pienenee.
Jätevesien käsittelyn tehostaminen, jätevesivuotojen minimoiminen	Nykyisen jätevedenpuhdistamon korvaaminen uudella puhdistamolla tai jätevesipumppaamalla, josta jätevedet johdettaisiin siirtoviemäriä Klaukkalaan puhdistettavaksi.	Hillitään Nurmijärven Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon ohitusjuoksutuksia, joille se on herkkä ylivirtaamakausiona.
Pohjavesiä suojeleva maankäytön suunnittelu	ELY-keskus on kesällä 2019 käynnistänyt "Eri kaavatasojen käyttömahdollisuudet pohjavesien suojelussa" -hankkeen. Hankkeen tarkoituksena on suojelusuunnitelmien päivittäminen	Hanke tutkii, kuinka pohjavesiasioiden hallintaa kunnan alueella voitaisiin edistää eri tasoisten kaavojen avulla.
Vesistöjen ekologisen tilan parantaminen	Maanviljelyn vesiensuojelutoimenpiteitä on edistetty VILKKU Plus-hankkeella	Estetään ravinteiden joutumista vesistöihin.
Arvokkaiden pienvesien turvaaminen	Järvenpään Loutinoja-hankkeessa toteutetaan luonnonmukaisen hulevesien hallinnan toimintamallia kaupungin keskustaa halkovan puron valuma-alueella.	Pyritään elävöittämään kaupunkiympäristöä, edistämään pienvesiluonnon säilymistä ja parantamaan Tuusulanjärven tilaa.
Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tehostaminen varsinkin aroilla alueilla	Vesijohtoverkon laajentaminen Hulevesien käsittely ja johtaminen	Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tiheään rakennettujen vesistöjen ranta-alueiden pohjaveden puhtaus turvataan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

	Selvitetään Tuusulanjärven valuma-alueen viemärointi ja sen laajentamistarve.	
Kalakantojen luontaisen lisääntymisen turvaaminen	Haarajoen padon kalatien järjestäminen	Auttaa kalakantojen luontaista lisääntymistä. Toteutuessaan kalatie mahdollistaa vaelluskalojen nousun ja kudun koko Keravanjoen alueella.
Tuusulanjärven kunnostus	Ravintoketjukurinnotus (nuottaus ja petokalastukset), hapetus ja kasvillisuuden niitto. Ankeriaan istutus. Kaukjärvenpuiston edustalla, eteläpään väylästä, kirkkorannassa, Gustavelundin ja Suvirannan edustalla ruoppausta. Rantamo-Seittelin edustan reunoilla niittoa.	Levähaitat vähentyneet, kesäaikaiset ravinnepitoisuudet vähentyneet, vaikka kuormitus ei ole vähentynyt. Rantojen ja puiston käyttökelpoisuuden parantaminen, maisema parantunut. Näkymän avaus järvelle.

Johtopäätöksensä tarkastuslautakunta esittää, ettei tehtyjen toimenpiteiden vaikutus ole kaikilta osin selvinnyt, tai vaikutus on jäänyt tulkinnanvaraiseksi. Osasyynä voi tarkastuslautakunnan mukaan olla se, että suunnitelmat ja työ jatkuvat vuoteen 2027, ja toimenpiteiden vaikutus näkyy vasta pidemmän ajan kuluessa. Arviointinsa perustella tarkastuslautakunta esittää seuraavat suositukset:

- Pelloilta tulevan kuormituksen vähentäminen ja Tuusulanjärven kunnostus ovat toisiaan tukevia toimintamalleja, jotka tukevat Tuusulan strategianmukaista kehittämistä.
- Tuusulanjärveä ei ole Tuusulan keskusta-alueella Järvenpään tapaan juurikaan hyödynnetty.
- Edellytykset ja resurssit turvata alueen elinvoimaisuus ja kuntoon saattaminen on turvattava.

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antaa Tuusulan kunnanvaltuustolle seuraavan selvityksen tarkastuslautakunnan vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista, johtopäätöksistä ja suosituksista.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys

Tarkastuslautakunta on vuoden 2019 arviointikertomuksessaan rajannut arviointinsa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminnasta koskemaan vain ympäristölautakunnan 15.1.2019 § 3 käsittelemää Vantaanjoen vesienhoidon

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

toimenpideohjelmaa 2017 – 2027 sekä ympäristökeskuksen sen pohjalta tekemää erillistä Keski-Uudenmaan toimenpideohjelmaa.

Tarkastuslautakunta on kohdistanut arviointinsa ympäristönsuojelun kannalta sinällään oleelliseen osa-alueeseen, mutta ympäristökeskuksen palvelukokonaisuuden sekä sen vuoden 2019 toiminnallisen ja taloudellisen tuloksen kannalta tehty raja- ja kovin kapea-alainen. Arvioinnin ulkopuolelle ovat jääneet kokonaan ympäristökeskuksen lakisääteiset viranomaistehtävät (so. ympäristövalvonta ja terveystarkastus) sekä eläinlääkintähuolto, jotka muodostavat pääosan koko ympäristökeskuksen toiminnasta. Lisäksi vesienhoidon toimenpideohjelman esittämis- ja käsittelytavasta arviointikertomuksessa saa vaikutelman, jonka mukaan vastuu toimenpiteiden toteutumisesta kuuluu yksinomaan tai pääasiallisesti Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle. Vantaanjoen vesistöalueen toimenpideohjelma 2017 - 2021 sekä sen pohjalta laaditut ehdotukset Keski-Uudenmaan toimenpiteiksi koskevat laajaa toimijaryhmää. Myös Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan esitys (15.1.2019 § 3) ympäristökeskuksen sopijakunnille on suunnattu laaja-alaisesti kuntatoimijoille, eikä esityksiä Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpiteiksi ole tarkoitettu vain ympäristökeskuksen toteutettavaksi. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta liittyy selvitykseensä Vantaanjoen vesistöalueen toimenpideohjelman 2017 - 2027 sekä sen pohjalta laaditut ehdotukset Keski-Uudenmaan toimenpiteiksi.

Edellä esitettyyn viitaten ympäristölautakunta ei näe tarpeelliseksi antaa yksityiskohtaista selvitystä tarkastuslautakunnan tekemään arvioon. Ympäristölautakunta haluaa kuitenkin oikaista arvioinnissa esitetyn tulkinnan siitä, että Tuusulan kunnan Kaukjärvenpuiston edustalle, kirkkorantaan sekä Gustavelundin ja Suvirannan edustalle suunnittelemat ruoppaukset olisivat Vantaanjoen tai Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmien mukaisia. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta viittaa tältä osin Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Tuusulanjärven ruoppauksista antamaansa lausuntoon. Sen yhteenvedon ympäristölautakunta on katsonut, että Tuusulanjärven virkistyskäytön edistämiseksi tulisi selvittää kevyempiä toimenpiteitä, joilla voitaisiin järven virkistyskäytön kannalta saavuttaa vastaavat edut tai jopa parempi lopputulos ottamalla samalla huomioon vesienhoidon tavoitteet ja luontoarvot.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan esittämään suositukseen Tuusulanjärven valuma-alueen pelloilla tehtävien vesienhoidon toimenpiteiden merkityksestä ja tärkeydestä. Ympäristölautakunta kuitenkin korostaa, että Tuusulanjärven ekologisen tilan parantaminen on keskeinen edellytys järven virkistyskäytölle. Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtävät toimet eivät tämän vuoksi voi olla ristiriidassa järven vesienhoidollisten tavoitteiden kanssa. Tuloksellinen vesienhoito edellyttää myös pitkäjänteisyyttä ja eri toimijoiden sitoutumista vesienhoidon tavoitteisiin.

Tuusulanjärven ja sen ranta-alueiden hyödyntäminen sekä alueen elinvoimaisuuden kuntoon saattaminen ja turvaaminen eivät ole Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tai minkään muunkaan Tuusulan kunnan yksittäisen hallinnonalan vastuulla. Ympäristölautakunta ymmärtääkin tämän vuoksi tarkastuslautakunnan tätä koskevien suositusten kohdistuvan koko Tuusulan kuntaan. Tällaista Tuusulanjärven ja Tuusulanjoen virkistyskäytön tehostamista varten kuntaan on vuonna 2017 perustettu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja ja sihteerinä kunnan viherpalveluiden projektikoordinaattori.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antoi - toisin kuin tarkastuslautakunta vuoden 2019 arviointikertomuksessaan esittää - lausuntonsa (20.8.2019 § 67) myös vuoden 2018 arviointikertomuksesta. Tuossa lausunnossaan ympäristölautakunta esitti muun ohella seuraavaa: *"Toiminnallisten tavoitteiden arvioinnissa tulisi kiinnittää erityistä huomiota asetettujen tavoitteiden ja tehtyjen toimenpiteiden merkitykseen toisaalta koko kunnan ja toisaalta arvioitavan yksikön perustehtävän kannalta."* Ympäristölautakunnan edellä esittämä huomio on Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa arvioitaessa ajankohtainen myös vuoden 2019 arviointikertomuksen osalta. Ympäristölautakunta liittää tämän vuoksi selvitykseensä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuosiraportin 2019.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta, 18.08.2020, § 84

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Juhola

petri.juhola@tuusula.fi

yhdyskuntatekniikan päällikkö

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2019, TL 18.8.2019

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta ei ole raportissaan teknisen lautakunnan osalta nostanut esille erityisiä kysymyksiä tai pyytänyt selvityksiä. Toimintakertomuksesta tarkastuslautakunta on nostanut esille henkilöresurssit, kunnan työntekijöiden toimitilat ja palveluverkkouudistuksen aikataulussa pysymisen.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset Yhdyskuntatekniikan palvelualueeseen liittyen:

- Kunnallistekniikkaan liittyviä investointeja ja kohteita on ollut paljon vuoden 2019 aikana.
Sama kehitys jatkuu. Tämä merkitsee painetta nostaa kunnossapidon määrärahoja.

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Huolellinen suunnittelu varmistaa hankkeitten etenemisen ja säästön kuluissa. Tässä on mitä ilmeisimmin onnistuttu. Kun oman työn osuus vähenee, alihankkijoiden suorittaman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

työn laadunvalvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ammattitaitoinen henkilöstö tähän tehtävään on varmistettava myös jatkossa.

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset Tilapalveluiden palvelualueeseen liittyen:

- Palveluverkkosuunnitelman mukaiset tehtävät etenevät, vaikka Monion kohdalla tuli uusi kilpailutus.
- Kunnantalon ratkaisu odottaa vielä, kunnes Hyrylän keskustan suunnitelmat selkiintyvät. Kunnan työntekijät jatkavat työtään kuka missäkin.
- Tuuskodolle on löytynyt käyttöä ja rakennusta on muokattu työntekijöiden tarpeisiin sopivaksi.
- Tilinpäätöksen Strategiset indikaattorit osiossa todetaan, että sisäilma-asioissa on saatu yhteistyömuotoja kehitettyä ja tilanteita rauhoittumaan.

Tarkastuslautakunta suosittaa:

- Viivästyksille ei ole voitu mitään. Kuitenkin kunnan työntekijöiden, koululaisten ja opettajien työympäristön, terveellisen sisäilman ja hyvinvoinnin varmistamiseksi kannattaa jatkaa hankkeiden edistämistä sinnikkäästi.
- Palveluverkon uudistaminen sekä yksikkökohtaiset ratkaisut pienentävät terveydellistä ja taloudellista riskiä.

Yhdyskuntatekniikan ja Tilapalveluiden selvitykset:

Vuonna 2019 tehtiin uusi ennätys kunnallistekniikan investointien määrässä. Se on edellyttänyt lisäresursointia rakentamiseen valvontaan, mitä on jouduttu tekemään ostopalveluna. Rungas infrarakentaminen heijastuu kohteiden valmistuttua lisääntyvänä kunnossapitokohteiden määränä. Näiltä osin tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota yhdyskuntatekniikan kannalta tarkasteltuna olennaisiin kohtiin ja näihin on jo pyrittykin reagoimaan, tosin vielä toistaiseksi huonolla tuloksella. Tänä vuonna perustettua rakennuttajainsinöörin virkaa ei ole vielä onnistuttu täyttämään rekrytointirytyksistä huolimatta. Samaten katujen kunnossapitoon ja viheralueiden hoitoon on alustavasti varattu enemmän rahaa, mutta koronaepidemian vaikutukset kuntatalouteen saattavat vaikuttaa lopulliseen, myönnettävään rahamäärään.

Tilapalveluiden osalta tarkastuslautakunnan huomio on ollut väistötilojen hankinnoissa ja uusien korvaavien tilojen rakennuttamisessa vanhojen, sisäilmaongelmallisten rakennusten tilalle. Uusia koulu- ja päiväkotihankkeita viedään eteenpäin, samoin uusia toimitiloja kunnantalon henkilöstölle ja uudelle varikolle. Jälkimmäiset hankkeet edellyttävät myös kaavallisia toimenpiteitä, mikä osaltaan vaikuttaa aikatauluihin. Henkilöstössä on tapahtunut muutoksia, mikä on hieman hidastanut muutaman hankkeen etenemistä, mutta pääosin aikataulutavoitteissa on pysytty. Palveluverkkorakentamisen suurimmat investoinnit ajoittuvat vuosille 2021 ja 2022. Tällöin Tilakeskuksessa joudutaan kiinnittämään erityistä huomiota rakennushankkeiden valvontaan ja rakentamisen aikaisen suunnittelun johtamiseen ja samanaikaisesti on varmistettava uusien vuoden 2022 ja 2023 jälkeisten hankkeiden edistämistä. Tähän pyritään täyttämällä vielä avoinna olevat virat mahdollisimman nopeasti ja turvaamalla näin riittävät henkilöresurssit.

Ehdotus

Esittelijä: Petri Juhola yhdyskuntatekniikan päällikkö, Mikko Simpanen tilapalvelupäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tekninen lautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2019 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kuntakehityslautakunta, 19.08.2020, § 78

Valmistelijat / lisätiedot:

Asko Honkanen, Henna Lindström

asko.honkanen@tuusula.fi, henna.lindstrom@tuusula.fi

kuntasuunnittelupäällikkö, yleiskaavasunnittelija

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2019, KKL 19.8.2019

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Koskien kuntakehityslautakunnan toimintaa tarkastuslautakunta suosittelee arviointikertomuksen sivulla 20:

1. Toimia työpaikka-alueiden asemakaavojen lisäämiseksi Tuusulassa, jotta työpaikkatonttivarantoa voidaan kohentaa riittävästi kattamaan lähivuosien kysynnän. Huomioiden myös MAL-sopimuksen mukaisen asuinrakentamista koskevan kaavoitusvelvoitteen.
2. Yleiskaavatyön ja maanhankinnan edetessä voidaan asemakaavojen tuottamaa tonttivarantoa kehittää myös tulevaisuudessa vastaamaan kysyntää.
3. Kasvun ja ympäristön toimialueella on kaksi toimielintä (lautakuntaa) ja toimialue jakaantuu useaan palvelualueeseen. Ulkopuolinen lukija ei pääse tilinpäätöksen kirjausten perusteella kiinni, kuinka toiminta on organisoitu toimialueella. Lautakunta suosittelee, että toimialueella kirjataan palvelualueittain sen toiminta-ajatus sekä se, mitä tehtäviä sillä on, joita voi verrata "Olennaisiin tapahtumiin palvelualueella" (tavoitteet ja niiden toteutuminen).
4. Toimialueelle kohdistuu kunnan 32 tavoitteesta noin puolet, joten lautakunta suosittelee niiden toteutumisesta toimialueen ja/tai palvelualueen tekemää analyysia. Etenemämerkintä 0 - 5 ei ulkopuoliselle kerro, mitä tuli tehtyä ja mitä jäi tekemättä asetetuista tavoitteista.
5. Tavoiteseurannassa kohtaan "Toimenpiteisiin ja riskien seurantaan" tehdyt tapahtumakirjaukset eivät ulkopuoliselle kuvaa tavoitteen toteutumista tai toteutumisen etenemää tai kohdattuja haasteita.

Kuntakehityslautakunta antaa em. kohtiin selvityksensä seuraavasti:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

1. Työpaikkatonttien synnyttämiseksi on tehty pitkäjänteisesti töitä sekä maanhankinnan että kaavoituksen osalta. Merkittävimpien työpaikka-alueiden osalta on edetty: Focus alueella maanhankinnassa on onnistuttu ja kaavoitus on vireillä. Sulan työpaikka-alueen asemakaavaehdotus on valmisteltu ja tähän liittyen on saatu neuvottelutulos yksityisten maanomistajien kanssa. Rykmentinportin työpaikka-alueen asemakaava on hyväksytty. Asuinrakentamisen osalta tonttivaranto on riittävää kattamaan lähivuosien MAL-sopimuksessa asetetun asuntorakentamistavoitteen.
2. Tämä on tärkeää kunnan kasvun mahdollistamiseksi myös lähivuosien jälkeen. Yleiskaava 2040:n ehdotus saadaan loppuvuoden aikana käsiteltäväksi.
3. Toiminta-ajatus on kirjattu talousarvioon lyhyesti palvelualueittain kunkin palvelualueen ja tämän tavoitteiden kohdalle.
4. Toimialueella ollaan iloisia, että toimintaamme kohdistuu näin paljon mielenkiintoa ja odotuksia. Asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteistä on raportoitu toimintakertomuksessa muutoinkin kuin numeroilla 0-5.
Jatkossa seurannan tekemistä helpottaakseen tavoitteiden asetantaa pohtivia kannustetaan tavoitteiden tarkempaan muotoiluun ja pohdintaan, mitkä tavoitteista on lopulta esim. vuositavoitteita ja mitkä pidempiaikaisia projekteja. Lisäksi toivotaan, että resurssikeskustelua käytäisiin samalla kun tavoitteita asetetaan, jotta toiminta voidaan priorisoida ja tavoitteet toivottavasti mittoittaa resurssien mukaisiksi.
5. Seurantatiedot on pyritty kirjoittamaan hyvin ytimekkäästi, mikä kulloiseenkin asiaan syventymättä voi jättää kysymyksiä auki siitä, kuinka lähellä tavoite on.

Ehdotus

Esittelijä: Asko Honkanen, kuntasuunnittelupäällikkö

Kuntakehityslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2019 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta, 25.08.2020, § 67

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Markus Torvinen, Hannamari Halinen
virpi.lehmusvaara@tuusula.fi, markus.torvinen@tuusula.fi, hannamari.halinen@tuusula.fi
sivistysjohtaja, opetuspäällikkö, varhaiskasvatuspäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus_2019_ksltk_25.8.2020

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Kasvuennusteiden perusteella alueellinen palvelusuunnittelu on erittäin merkityksellistä. Palveluverkkosuunnitelman tulee olla päivitetty kunkin tilanteen mukaan ja sen noudattaminen on tärkeää, jotta voidaan kustannustehokkaasti reagoida kulloiseenkin tilanteeseen siten, että koulutuksen lähipalveluita on kasvualueilla tarjolla. Tämä tukisi myös väestönkasvun suotuisaa kehitystä.
- Hävikkiruokaa muodostuu etenkin koulujen ja päiväkotien loma-aikoina. Ikäihmisten syömisen laajentaminen, hävikkiruokan hyödyntäminen ja jako esimerkiksi vähävaraisille on suositeltavaa hävikkiruokan hyödyntämiseksi. Tätä on Tuusulassa jo tehtykin.
- Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelujen saatavuus on turvattava jatkossakin, toimintamalleja tulee tiivistää ja selkeyttää yhteistyössä Keusoten kanssa.
- Palveluverkkosuunnitelman ja sisäilmakorjausten viivästyminen on kustannus- ja terveysriski, jota tulee tarkasti seurata. Esimerkiksi Monion kilpailutuksen ongelmien kaltaisia tapahtumia ja niistä johtuvia viivästymisiä tulee pyrkiä kaikin keinoin välttämään.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan selvitys:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä. Tarkennetut huomionne Sivistyksen toimialuelta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta liittyvät palveluverkon kehittämiseen ja oppilaan saamaan tukeen. Ne ovat kaksi keskeistä asiaa, joita vuonna 2019 on kehitetty.

Oppilaan tuki, erityinen tuki

Kasvun ja oppimisen kehittämissuunnitelmassa on laadittu tavoitteet oppilaan tuen kehittämiseen ja toteamiseen, että suunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti on päätöksenteossa edetty ja erityisen tuen opetushenkilöstön määrää on suunnitelmallisesti lisätty. Tehostetun tuen oppilaiden määrä on Tuusulassa lisääntynyt ja tämän on ollut kehitys myös muualla Suomessa tuen kolmiportaisuuteen siirtymisen vuoksi. Myös erityisen tuen oppilaiden määrä on noussut, osin oppilasmäärien kasvaessa. Tuusulassa on lisätty luokkamuotoista erityistä tukea yläkouluikäisten osalta. Vuoden 2019 aikana erityisesti kehitettiin Kalliomaan koulun antamaa vaativan erityisen tuen opetusta sekä yläkoulun oppilaiden tukea.

Palveluverkko

Palveluverkon osalta lapsi- ja oppilasennusteet ovat keskiössä. Palveluverkkotyö on edennyt vuonna 2019 tehdyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti, lukuunottamatta Moniota. Kasvatus- ja sivistyslautakunta näkee hyvänä, että koko

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

kunnan väestöennustetyötä kehitetään. On tärkeää tarkastella Tuusulan asuinalueita tarkemmin kuntakohtaisen ennusteen lisäksi. Tämä auttaa tulevaisuuden palveluverkkotyötä.

Kunnassa tulee valmistella hyvin uusien palvelurakennusten toteutusmalleja.

Muita huomioita:

Hävikkiruuan vähentäminen on yksi Tuusulan ruokapalveluiden keskeisimmistä tavoitteista.

Tuusulan kunnan sivistyksen toimialue on valmistellut yhteistyöstä KUUMA alueen sivistysjohdon kanssa esitystä, että tulevassa soteuudistuksessa oppilashuollon palvelut pysyvät edelleen kuntien vastuulla.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2019 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta, 03.09.2020, § 51

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Lehmusvaara, Ulla Kinnunen, Risto Kanerva

virpi.lehmusvaara@tuusula.fi, ulla.kinnunen@tuusula.fi, risto.kanerva@tuusula.fi
sivistysjohtaja, kulttuuri- ja museotoimenjohtaja, vapaa-aikapalveluiden päällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus_2019_kvltk_3.9.2020

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle:

- Vahvistetaan edelleen Tuusulan imagoa kulttuurikuntana. Samalla, kun rakennetaan uutta, vaalitaan myös arvokasta kulttuuriperintöä. Näin kunta nähdään elävänä ja monipuolisena paikkana asua ja elää.

- Henkilöstö on sitoutunut kulttuurikasvatussuunnitelmaan ja tekee laadukasta työtä Tuusulan koululaisten kanssa. Pidetään ihmisistä huolta siten, että museo- ja kulttuurialan asiantuntijamme viihtyvät hyvin Tuusulassa. Heidän tekemistään arvostamalla myös kasvatussuunnitelmat toteutuvat.

- Koulunuorisotyön mallia tulee myös jatkossa kehittää oppilaiden kanssa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tulevien investointien lähtökohtina tulee olla mm. kestävä kehitys, yhteisöllisyys ja monikulttuurisuus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitys:

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä ja tarkoista huomioista.

Kulttuurin palvelualue:

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2019 ja samalla käynnistettiin toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelmien laadinta. Kulttuurikasvatussuunnitelmilla on vahva rooli Tuusulalaisen identiteetin vahvistamisesta. Yhdymme tarkastuslautakunnan suositukseen, että kulttuurikasvatussuunnitelmien merkitys on tärkeä. Kulttuuripalveluiden laadun kannalta on ensisijaisen tärkeää, että kiinnitämme huomiota henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseen.

Kirjastopalveluiden käyttö on yhä lisääntynyt ja kirjastoissa on järjestetty paljon tapahtumia. Kirjastojen toimintaympäristöjä on saatu kehitettyä ja olemme siitä kiitollisia.

Vapaa-ajan palvelualue:

Koulunuorisotyön kehittäminen on edelleen keskeistä. Nuorten hyvinvoinnista tulee huolehtia moniammatillisesti.

Liikuntapalveluita kehitetään koko ajan ja keskeisenä teemana on terveystuikka. Liikuntapaikkojen tulee palvella erilaisia liikkujia.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Lehmusvaara, sivistysjohtaja

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle ja edelleen VALTUUSTOLLE asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2019 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta, 17.09.2020, § 14

Valmistelijat / lisätiedot:
Jukka Sahlakari
jukka.sahlakari@tuusula.fi
liikelaitoksen johtaja

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tuusulan veden osalta tarkastuslautakunta nosti esille seuraavaa:

- Kiinnitetään edelleen huomiota vesijohtojen saneeraukseen, vaikka yhteistyö ja töiden rytmitys muiden kunnan toimijoiden kanssa on tiivistä.
- Hulevesien osalta joudutaan vielä tekemään päätöksiä lakimuutosten vuoksi (Vesihuoltolaki ja Maankäyttö- ja rakennuslaki) siinä kuinka hulevedet järjestetään, kuinka suojataan pohjavesiä ja miten muutokset vaikuttavat taksoihin.

Johtokunta antaa seuraavan selvityksen tarkastuslautakunnan esille nostamiin asioihin:

Tuusulan vesi on saanut kesällä 2020 rekrytoitua projekti-insinöörin, joka tulee vahvistamaan Tuusulan veden saneeraustoimintaa. Hulevesien hallinnan järjestäminen kunnassa nytkähti syksyllä 2020 eteenpäin siten, että päätösesitys on tarkoitus tuoda päättäjille kunnan toimesta keväällä 2021.

Ehdotus

Esittelijä: Jukka Sahlakari, liikelaitoksen johtaja

Tuusulan vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta päättää

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle yllä olevan selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2019 arviointikertomukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 21.09.2020, § 344

Valmistelijat / lisätiedot:
Markku Vehmas
markku.vehmas@tuusula.fi
talousjohtaja

Liitteet

1 Arviointikertomus 2019, khall 21.9.2020

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää toimialojen ja hallituksen selvitykset tarkastuslautakunnan laatimassa arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista. Esitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Esitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2019 toiminnasta antamassaan arviointikertomuksessaan todennut, että odottaa vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamiseen. Tarkastuslautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

myös rohkaisee toimialoja antamaan palautetta ja kehitysehdotuksia arviointikertomuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta. Lisäksi tarkastuslautakunnalle voi esittää ehdotuksia tarkastuskohteista, joihin toivotaan kiinnitettävän huomiota.

Kunnan talouden tila

Tarkastuslautakunnan havaintoja

Kun vuoden 2019 tilinpäätös, joka sisältää myös vesiliikelaitoksen, on n. 20 milj. euroa alijäämäinen, ei tulosta voi pitää hyvänä. Lisäksi kunnan lainamäärä kasvoi lähes 30 milj. euroa 126,4 milj. euroon. Lainamäärä jatkaa nopeaa kasvuaan johtuen investointien kasautumisesta. Tarkasteltaessa Tuusulan kunnan talouden kehitystä arvioinnin kohteena olevana vuonna huomio kiinnittyy siihen, että toteutumisessa suhteessa suunniteltuun on sekä myönteisiä että kielteisiä elementtejä.

Ensinnäkin sivistyksen, kasvun ja ympäristön ja yhteisten palvelujen toimialueilla palvelujen yhteenlasketut nettomenot jäivät n. 2,5 milj. euroa pienemmiksi kuin alkuperäisessä talousarviossa esitettiin. Toiseksi maanmyyntitulot ja tulot maankäyttökorvauksista toteutuivat n. 1,4 milj. euroa suurempina. Kolmanneksi valtionosuuksien toteutuma oli n. 1,7 milj. euroa suurempi, mikä tosin johtui suurelta osin valtionosuuksien 2020 aikaistamisesta.

Sen sijaan tulokseen negatiivisesti vaikuttaneet seikat olivat euromääräisesti selvästi suurempia. Keusoten palveluihin varattu määräraha ylittyi yli 8 milj. euroa. Määrärahaa lisättiin kesken kauden n. 1,5 milj. eurolla. Verotulot alittuivat yli 7 milj. euroa arvioidusta. Tämä oli tiedossa jo hyvissä ajoin vuoden aikana, sillä se johtui ongelmista valtion suorittamassa verojen keruussa.

Tilinpäätökseen sisältyy tulosta heikentäen eli alijäämää kasvattaen n. 10 milj. euroa koulu- ja muiden rakennusten sekä KUVESin peruspääomaan liittyviä alaskirjauksia. Tämä osa alijäämästä oli periaatteessa tiedossa jo vuoden 2019 talousarviota tehdessä, mutta sitä ei huomioitu siinä vaiheessa. Menettelyn syynä lienee seikat, jotka liittyvät budjetin hyväksymiseen ja julkisuuden hallintaan.

Kaiken kaikkiaan negatiiviset muutokset olivat siis selvästi suuremmat kuin positiiviset, joten seurauksena oli tuo mainittu 20 milj. euron alijäämä budjetoidun reilun 0,2 milj. euron alijäämän sijasta.

Tarkastuslautakunnan suositukset kunnan talouden tilaan:

- Keusoten menojen hillintä on ensiarvoista, vaikka erikoissairaanhoidon menot ovat vaikeasti ennustettavissa.
- Investointien toteuttamisen aikajänteen pidentämistä pitää harkita.
- Kannattaa vakavasti harkita kunnan tulojen lisäämistä käytettävissä olevilla keinoilla.

Vastaus:

- Keusote on käynnistänyt tuottavuusohjelman jonka tavoitteena on toimintojen tuottavuutta kehittämällä taittaa kuntayhtymän kustannuskehitys kohti kuntien maksukyvyyn mukaista tasoa. Ohjelman toimenpiteillä tavoitellaan noin 40

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

miljoonan euron kustannusten alenemaa vuosien 2020-2022 aikana. Koronapandemian vuoksi tuottavuusohjelman mukaisten toimenpiteiden toteutus on viivästynyt. Tämän vuoksi kuntayhtymän johto valmistelee uusia sopeutustoimia kustannusten alentamiseksi.

- Palveluverkkosuunnitelma sekä kasvun ja talouden hallintaohjelma päivitetään sekä tuodaan valtuuston päätettäväksi talousarvion 2021 yhteydessä. Tässä yhteydessä arvioidaan sekä palveluverkko- että infra-investointien toteuttamisen aikajännettä kunnan strategian toteuttamisen, toiminnallisten tavoitteiden sekä talouden näkökulmista.

- Kunnan tulopohjaa vahvistetaan keskeisesti investoimalla kunnan elinvoimaan ja kasvuun. Erityisesti uusien yritysalueiden toteutuminen luo edellytyksiä kunnan veropohjan kasvattamiselle. Tavoitteena on myös vapauttaa pääomia kunnan omistamista vajaakäyttöisistä kiinteistöistä valtuuston 8.6.2020 hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Sivistyksen toimialue

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Kasvuennusteiden perusteella alueellinen palvelusuunnittelu on erittäin merkityksellistä. Palveluverkkosuunnitelman tulee olla päivitetty kunkin tilanteen mukaan ja sen noudattaminen on tärkeää, jotta voidaan kustannustehokkaasti reagoida kulloiseenkin tilanteeseen siten, että koulutuksen lähipalveluita on kasvualueilla tarjolla. Tämä tukisi myös väestönkasvun suotuisaa kehitystä.
- Hävikkiruokaa muodostuu etenkin koulujen ja päiväkotien loma-aikoina. Ikäihmisten syömisen laajentaminen, hävikkiruokan hyödyntäminen ja jako esimerkiksi vähävaraisille on suositeltavaa hävikkiruokan hyödyntämiseksi. Tätä on Tuusulassa jo tehtykin.
- Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelujen saatavuus on turvattava jatkossakin, toimintamalleja tulee tiivistää ja selkeyttää yhteistyössä Keusoten kanssa.
- Palveluverkkosuunnitelman ja sisäilmakorjausten viivästyminen on kustannus- ja terveysriski, jota tulee tarkasti seurata. Esimerkiksi Monion kilpailutuksen ongelmien kaltaisia tapahtumia ja niistä johtuvia viivästyksiä tulee pyrkiä kaikin keinoin välttämään.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan selvitys:

Kasvatus- ja sivistyslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä. Tarkennetut huomionne Sivistyksen toimialuelta varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen osalta liittyvät palveluverkon kehittämiseen ja oppilaan saamaan tukeen. Ne ovat kaksi keskeistä asiaa, joita vuonna 2019 on kehitetty.

Oppilaan tuki, erityinen tuki

Kasvun ja oppimisen kehittämissuunnitelmassa on laadittu tavoitteet oppilaan tuen kehittämiseen ja toteamme, että suunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

on päätöksenteossa edetty ja erityisen tuen opetushenkilöstön määrää on suunnitelmallisesti lisätty. Tehostetun tuen oppilaiden määrä on Tuusulassa lisääntynyt ja tämän on ollut kehitys myös muualla Suomessa tuen kolmiportaisuuteen siirtymisen vuoksi. Myös erityisen tuen oppilaiden määrä on noussut, osin oppilasmäärien kasvaessa. Tuusulassa on lisätty luokkamuoistoista erityistä tukea yläkouluikäisten osalta. Vuoden 2019 aikana erityisesti kehitettiin Kalliomaan koulun antamaa vaativan erityisen tuen opetusta sekä yläkoulun oppilaiden tukea.

Palveluverkko

Palveluverkon osalta lapsi- ja oppilasennusteet ovat keskiössä. Palveluverkkotyö on edennyt vuonna 2019 tehdyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti, lukuunottamatta Moniota. Kasvatus- ja sivistyslautakunta näkee hyvänä, että koko kunnan väestöennustetyötä kehitetään. On tärkeää tarkastella Tuusulan asuinalueita tarkemmin kuntakohtaisen ennusteen lisäksi. Tämä auttaa tulevaisuuden palveluverkkotyötä.

Kunnassa tulee valmistella hyvin uusien palvelurakennusten toteutusmalleja.

Muita huomioita:

Hävikkiruuan vähentäminen on yksi Tuusulan ruokapalveluiden keskeisimmistä tavoitteista.

Tuusulan kunnan sivistyksen toimialue on valmistellut yhteistyöstä KUUMA alueen sivistysjohdon kanssa esitystä, että tulevassa soteuudistuksessa oppilashuollon palvelut pysyvät edelleen kuntien vastuulla.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Vahvistetaan edelleen Tuusulan imagoa kulttuurikuntana. Samalla, kun rakennetaan uutta, vaalitaan myös arvokasta kulttuuriperintöä. Näin kunta nähdään elävänä ja monipuolisena paikkana asua ja elää.
- Henkilöstö on sitoutunut kulttuurikasvatussuunnitelmaan ja tekee laadukasta työtä Tuusulan koululaisten kanssa. Pidetään ihmisistä huolta siten, että museo- ja kulttuurialan asiantuntijamme viihtyvät hyvin Tuusulassa. Heidän tekemistään arvostamalla myös kasvatussuunnitelmat toteutuvat.
- Koulunuorisotyön mallia tulee myös jatkossa kehittää oppilaiden kanssa.
- Tulevien investointien lähtökohtina tulee olla mm. kestävä kehitys, yhteisöllisyys ja monikulttuurisuus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitykset

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä ja tarkoista huomioista.

Kulttuurin palvelualue

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2019 ja samalla käynnistettiin toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelmien laadinta. Kulttuurikasvatussuunnitelmilla on vahva rooli Tuusulalaisen identiteetin vahvistamisesta. Yhdymme tarkastuslautakunnan suositukseen, että

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

kulttuurikasvatussuunnitelmien merkitys on tärkeä. Kulttuuripalveluiden laadun kannalta on ensisijaisen tärkeää, että kiinnitämme huomiota henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseen.

Kirjastopalveluiden käyttö on yhä lisääntynyt ja kirjastoissa on järjestetty paljon tapahtumia. Kirjastojen toimintaympäristöjä on saatu kehitettyä ja olemme siitä kiitollisia.

Vapaa-ajan palvelualue

Koulunuorisotyön kehittäminen on edelleen keskeistä. Nuorten hyvinvoinnista tulee huolehtia moniammatillisesti.

Liikuntapalveluita kehitetään koko ajan ja keskeisenä teemana on terveystuokunta. Liikuntapaikkojen tulee palvella erilaisia liikkujia.

Kasvun ja ympäristön toimialue

Kuntakehityslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset

- Toimia työpaikka-alueiden asemakaavojen lisäämiseksi Tuusulassa, jotta työpaikkatonttivarantoa voidaan kohentaa riittävästi kattamaan lähivuosien kysynnän. Huomioiden myös MAL-sopimuksen mukaisen asuinrakentamista koskevan kaavoitusvelvoitteen.
- Yleiskaavatyön ja maanhankinnan edetessä voidaan asemakaavojen tuottamaa tonttivarantoa kehittää myös tulevaisuudessa vastaamaan kysyntää.
- Kasvun ja ympäristön toimialueella on kaksi toimielintä (lautakuntaa) ja toimialue jakaantuu useaan palvelualueeseen. Ulkopuolinen lukija ei pääse tilinpäätöksen kirjausten perusteella kiinni, kuinka toiminta on organisoitu toimialueella. Lautakunta suosittaa, että toimialueella kirjataan palvelualueittain sen toiminta-ajatus sekä se, mitä tehtäviä sillä on, joita voi verrata "Olellisiin tapahtumiin palvelualueella" (tavoitteet ja niiden toteutuminen).
- Toimialueelle kohdistuu kunnan 32 tavoitteesta noin puolet, joten lautakunta suosittaa niiden toteutumisesta toimialueen ja/tai palvelualueen tekemää analyysia. Etenemämerkintä 0 - 5 ei ulkopuoliselle kerro, mitä tuli tehtyä ja mitä jäi tekemättä asetetuista tavoitteista.
- Tavoiteseurannassa kohtaan "Toimenpiteisiin ja riskien seurantaan" tehdyt tapahtumakirjaukset eivät ulkopuoliselle kuvaa tavoitteen toteutumista tai toteutumisen etenemää tai kohdattuja haasteita.

Kuntakehityslautakunnan selvitykset

- Työpaikkatonttien synnyttämiseksi on tehty pitkäjänteisesti töitä sekä maanhankinnan että kaavoituksen osalta. Merkittävimpien työpaikka-alueiden osalta on edetty: Focus alueella maanhankinnassa on onnistuttu ja kaavoitus on vireillä. Sulan työpaikka-alueen asemakaavaehdotus on valmisteltu ja tähän liittyen on saatu neuvottelutulos yksityisten maanomistajien kanssa. Rykmentinportin työpaikka-alueen asemakaava on hyväksytty. Asuinrakentamisen osalta tonttivaranto on riittävä kattamaan lähivuosien MAL-sopimuksessa asetetun asuntorakentamistavoitteen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tämä on tärkeää kunnan kasvun mahdollistamiseksi myös lähivuosien jälkeen. Yleiskaava 2040:n ehdotus saadaan loppuvuoden aikana käsiteltäväksi.
- Toiminta-ajatus on kirjattu talousarvioon lyhyesti palvelualueittain kunkin palvelualueen ja tämän tavoitteiden kohdalle.
- Toimialueella ollaan iloisia, että toimintaamme kohdistuu näin paljon mielenkiintoa ja odotuksia. Asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteistä on raportoitu toimintakertomuksessa muutoinkin kuin numeroilla 0-5. Jatkossa seurannan tekemistä helpottaakseen tavoitteiden asetantaa pohtivia kannustetaan tavoitteiden tarkempaan muotoiluun ja pohdintaan, mitkä tavoitteista on lopulta esim. vuositavoitteita ja mitkä pidempiaikaisia projekteja. Lisäksi toivotaan, että resurssikeskustelua käytäisiin samalla kun tavoitteita asetetaan, jotta toiminta voidaan priorisoida ja tavoitteet toivottavasti mitoittaa resurssien mukaisiksi.
- Seurantatiedot on pyritty kirjoittamaan hyvin ytimekkäästi, mikä kulloiseenkin asiaan syventymättä voi jättää kysymyksiä auki siitä, kuinka lähellä tavoite on.

Tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunta suosittaa yhdyskuntatekniikan palvelualueeseen liittyen:

- Huolellinen suunnittelu varmistaa hankkeitten etenemisen ja säästön kuluissa. Tässä on mitä ilmeisimmin onnistuttu. Kun oman työn osuus vähenee, alihankkijoiden suorittaman työn laadunvalvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ammattitaitoinen henkilöstö tähän tehtävään on varmistettava myös jatkossa.

Tarkastuslautakunta suosittaa tilapalveluiden palvelualueeseen liittyen:

- Viivästyksille ei ole voitu mitään. Kuitenkin kunnan työntekijöiden, koululaisten ja opettajien työympäristön, terveellisen sisäilman ja hyvinvoinnin varmistamiseksi kannattaa jatkaa hankkeiden edistämistä sinnikkäästi.
- Palveluverkon uudistaminen sekä yksikkökohtaiset ratkaisut pienentävät terveydellistä ja taloudellista riskiä.

Yhdyskuntatekniikan ja Tilapalveluiden selvitykset:

Vuonna 2019 tehtiin uusi ennätys kunnallistekniikan investointien määrässä. Se on edellyttänyt lisäresursointia rakentamiseen valvontaan, mitä on jouduttu tekemään ostopalveluna. Runsas infrarakentaminen heijastuu kohteiden valmistuttua lisääntyvänä kunnossapitokohteiden määränä. Näiltä osin tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota yhdyskuntatekniikan kannalta tarkasteltuna olennaisiin kohtiin ja näihin on jo pyrittykin reagoimaan, tosin vielä toistaiseksi huonolla tuloksella. Tänä vuonna perustettua rakennuttajainsinöörin virkaa ei ole vielä onnistuttu täyttämään rekrytointirytyksistä huolimatta. Samaten katujen kunnossapitoon ja viheralueiden hoitoon on alustavasti varattu enemmän rahaa, mutta koronaepidemian vaikutukset kuntatalouteen saattavat vaikuttaa lopulliseen, myönnettävään rahamäärään.

Tilapalveluiden osalta tarkastuslautakunnan huomio on ollut väistötilojen hankinnoissa ja uusien korvaavien tilojen rakennuttamisessa vanhojen, sisäilmaongelmallisten rakennusten tilalle. Uusia koulu- ja päiväkotihankkeita viedään eteenpäin, samoin uusia toimitiloja kunnantalon henkilöstölle ja uudelle varikolle. Jälkimmäiset hankkeet edellyttävät myös kaavallisia toimenpiteitä, mikä osaltaan vaikuttaa aikatauluihin. Henkilöstössä on tapahtunut muutoksia, mikä on hieman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

hidastanut muutaman hankkeen etenemistä, mutta pääosin aikataulutavoitteissa on pysytty. Palveluverkkorakentamisen suurimmat investoinnit ajoittuvat vuosille 2021 ja 2022. Tällöin Tilakeskuksessa joudutaan kiinnittämään erityistä huomiota rakennushankkeiden valvontaan ja rakentamisen aikaisen suunnittelun johtamiseen ja samanaikaisesti on varmistettava uusien vuoden 2022 ja 2023 jälkeisten hankkeiden edistämistä. Tähän pyritään täyttämällä vielä avoinna olevat virat mahdollisimman nopeasti ja turvaamalla näin riittävät henkilöresurssit.

Yhteisten palvelujen toimialue

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Yhteiset palvelut voisi arvioida kirjaamiensa riskien vaikutusta palvelualueiden tuloksellisuuteen ja suoritettujen toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.
- Yhteiset palvelut tuottavat toimintaedellytyksiä koko organisaatiolle, joten tuloksellisuudella ja tarkoituksenmukaisuudella on merkittävä arvo toimialueen saavutuksia arvioitaessa.

Vastaus:

- Toimialueen riskiarvioita ja riskienhallintatoimenpiteitä tarkennetaan talousarvion 2021 yhteydessä keväällä 2020 käyttöön otetun Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen pohjalta.

- Toiminnan tuloksellisuutta parannetaan erityisesti vuonna 2020 käyttöön otetun kehittämissalkun sekä aktiivisen salkkujohtamisen tuella. Salkun avulla saadeen kehittämisprojektit ja toimenpiteet läpinäkyviksi; näin mahdollistaan realistisempi henkilöresurssien suunnittelu aikataulutuksineen sekä tarvittavien korjaavien toimenpiteiden tekemisen / tehtävien priorisointi.

Riskienhallinta

Tarkastuslautakunnan havaintoja riskienhallinnasta:

Arvioinnin perusteella näyttää siltä, että kunnan velkataakka ja investoinnit sekä Keski-Uudenmaan soten toiminnalliset ja taloudelliset haasteet ovat nousemassa sisäongelmien seuraksi sietämättömän riskin asemaan.

Merkittävyysarvioinnin perusteella on havaittavissa, että merkittävän riskin kategoriaan on nousemassa

- Hajanainen kehittäminen ja toimintatavat ottaen huomioon rajalliset resurssit.
- Laajan ja tehottoman palveluverkon kustannukset ja korjausvelan kasvu.

Riskienhallintaa tarvitaan varmistamaan strategian ja tavoitteiden toteutumista, toimintaedellytyksiä ja toiminnan jatkuvuutta. Lisäksi se voi auttaa tunnistamaan uusia toimintamahdollisuuksia. Riskienhallinnalla varmistetaan myös talouden ja toiminnan laillisuutta ja tuloksellisuutta sekä hyvää hallintotapaa.

Ylin johto vastaa riskienhallinnan organisoinnista sekä tehtäväjaoista. Riskienhallinnan järjestämiseksi on sovittava rooleista ja huolehdittava koko organisaation sitoutumisesta. Erityisesti johdolta edellytetään uskottavaa ja riittävän näkyvää sitoutumista. Johto ei voi delegoida kokonaisvastuuta, sen sijaan riskienhallintaan liittyviä käytännön tehtäviä voidaan delegoida.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunnan suositukset riskienhallintaan:

- Riskin muuttuessa merkittävästä sietämättömäksi riskiksi on odotettavissa nopeita suunniteltuja tai suunnittelemattomia panostustarpeita, jotka haastavat kunnan toimintaa ja sen toimintaedellytyksiä.
- Kollektiivinen riskienhallinta on riskienhallinnan edellytys, jota kuitenkin pitää aktiivisesti johtaa. Jokaisella toimialueella voisi olla riskienhallinnan koordinaattori, jotka yhdessä kunnan johdon kanssa (kuntatoimiala) arvioivat, aktivoivat ja edistävät riskienhallinnan toteutumista. Näin toimialueella olisi sen johdolle ja esimiehille tuki jokapäiväisessä riskienhallintatyössä ja ymmärryksen jakamisessa (OTO, osa-aikainen, päätoiminen tarpeen mukaan).

Vastaus:

- Kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan keväällä 2020 käyttöön otetun Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistukseen pohjautuen. Toimialueiden roolia on selkeytetty ja vahvistettu sisäisen valvonnassa ja kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa; toimialueet laativat jatkossa talousarvion yhteydessä Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuraavalle toimintavuodelle. Kuntatasoinen riskienhallintasuunnitelma laaditaan toimialueiden suunnitelmiin pohjautuen. Lisäksi toimialueet antavat tilinpäätöksen yhteydessä selonteon sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä raportoivat osavuosikatsausten yhteydessä sekä tarpeen mukaan nopeammalla syklillä. Kunnan johtoryhmä ja kunnanhallitus arvioivat ja ohjaavat kunnan riskienhallintaa (sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistaminen ja asianmukainen järjestäminen, toimeenpanon valvonta ja tuloksellisuus).
- Riskienhallinnan organisointia ja resursointia arvioidaan uudistetusta toimintatavasta saatujen kokemusten perusteella vuoden 2021 aikana.
- Kunnan talouden toimintaympäristö on heikentynyt merkittävästi vuoden 2020 aikana. Valmisteilla olevaan talousarvioon 2021 sekä kasvun ja taloudenhallintaohjelmaan 2021 - 2030 on sisällytetty merkittäviä toimenpiteitä kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset

- Tehdyillä toimenpiteillä sairauspoissaolojen määrää ei ole saatu laskemaan.
- Työhyvinvointikortin suorittamiseen liittyvä koulutus on saanut hyvää palautetta, joilla on ollut merkitystä tuntemuksiin työhyvinvoinnista.
- Tulevina vuosina on panostettava sairauspoissaolojen hallintaan ja työn ohjeistuksia kehittämällä tarttua työtapaturmien ehkäisyyn.

Tarkastuslautakunnan suositukset henkilöstöriskeihin:

- Yleisesti työelämässä on sellainen vahva käsitys, että kun saa itse vaikuttaa tulevaan siten, että kysytään, kuinka haluaisin tehdä, mitä haluaisin tehdä jne. muutos tuntuu aivan eri tavalla helpolta ja myönteiseltä, jopa vaihtelulta entiseen. Eli riskin hallintakeinoissa esiin nostetut osallisuus ja aito osallistaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä asioita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Paljon on saatu viimeisessä vuosikolmanneksessa henkilöstöriskin hallintaan positiivista toteumaa. Lautakunta suosittaa, että tilinpäätökseen kannattaa tehdä lyhyt analyysi onnistumisesta ja kirjata esiin selkeämmin millä toimilla riskiarviota kyettiin laskemaan neljän kuukauden aikana merkittävästi. Näillä analyyseilla on organisaatiossa esimerkin voima ja mallinnus sille, että asioille voidaan oikeasti luoda positiivisia ratkaisuja.

Vastaus:

- Jotta yksilö ja tiimit voisivat ohjautua itsenäisesti organisaatiossa, tarvitaan mm. mahdollisuuksia oman työn kehittämiseen ja joustavuutta työn tekemiseen. Tuusulassa on pyritty arvostamisella ja osallistamisella edistämään valmentavaa ja vuorovaikutteista johtamista, joka lisää työntekijöiden asiantuntevuutta sekä itseohjautuvuutta. Lisäksi on etsitty vaihtoehtoja työn joustavoittamiseen. Onnistumisessa on ollut ensisijaisen tärkeää pystyä kehittämään olemassa olevaa henkilökuntaa sekä rekrytoimaan ja pitämään organisaatiossa ammattitaitoisia ja osaavia ihmisiä.

Tuusulan Vesi

Tuusulan veden osalta tarkastuslautakunta nosti esille seuraavaa:

- Kiinnitetään edelleen huomiota vesijohtojen saneeraukseen, vaikka yhteistyö ja töiden rytmitys muiden kunnan toimijoiden kanssa on tiivistä.
- Hulevesien osalta joudutaan vielä tekemään päätöksiä lakimuutosten vuoksi (Vesihuoltolaki ja Maankäyttö- ja rakennuslaki) siinä kuinka hulevedet järjestetään, kuinka suojataan pohjavesiä ja miten muutokset vaikuttavat taksoihin.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta käsittelee tarkastuslautakunnan huomioihin annettuja vastauksia kokouksessaan 17.9.2020. Alla ehdotus vesihuoltoliikelaitoksen johtokunnan vastauksiksi.

Johtokunta antaa seuraavan selvityksen tarkastuslautakunnan esille nostamiin asioihin:

Tuusulan vesi on saanut kesällä 2020 rekrytoitua projekti-insinööriin, joka tulee vahvistamaan Tuusulan veden saneeraustoimintaa. Hulevesien hallinnan järjestäminen kunnassa nytkähti syksyllä 2020 eteenpäin siten, että päätösesitys on tarkoitus tuoda päättäjille kunnan toimesta keväällä 2021.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalle

- Vastuun kirkastaminen Keusoten suhteen. Selkeän konseptin luominen sille, miten kunnanvaltuustoa pidetään ajan tasalla ja kuinka strategian Keusotea koskevat osat toteutuvat on välttämätöntä tavoitteiden seurannan kannalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä talouden tasapainottamisen näkökulmasta Tuusulan tulee olla aktiivinen jäsenkunta, joka on reaaliaikaisesti tietoinen Keusoten tapahtumista sekä mahdollisista lisäkustannuksista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Yhteisökäytössä olevien tilojen terveys ja turvallisuus on varmistettava. Mikäli ne ovat esimerkiksi sisäilmaongelmista huolimatta edelleen käytössä, käyttäjiä on informoitava huolellisesti asiasta.
- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2019 tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti Yhteiset palvelut-toimialan alaisuuteen. Tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta olisi suotavaa, että Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla olisi selkeästi oma toimintakertomus.

Vastaukset tarkastuslautakunnan suosituksiin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta käsittelee tarkastuslautakunnan huomioihin annettuja vastauksia kokouksessaan 22.9.2020. Alla ehdotus hyte-lautakunnan vastauksiksi.

- Vastuun kirkastaminen Keusoten suhteen. Selkeän konseptin luominen sille, miten kunnanvaltuustoa pidetään ajan tasalla ja kuinka strategian Keusotea koskevat osat toteutuvat on välttämätöntä tavoitteiden seurannan kannalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä talouden tasapainottamisen näkökulmasta Tuusulan tulee olla aktiivinen jäsenkunta, joka on reaaliaikaisesti tietoinen Keusoten tapahtumista sekä mahdollisista lisäkustannuksista.

Vastaus:

Yhteistyötä Keusoten ja sen omistajakuntien kanssa tehdään monella tasolla, monilla foorumeilla sekä arjen työssä, niin luottamushenkilöiden kuin viranhaltijoidenkin keskuudessa. Viranhaltijayhteistyön strategisen tason foorumeita ovat kuntajohtajatapaamiset, talousjohtajien muodostama talousryhmä, sivistysjohtajien ryhmä sekä HYTE-johtajien hyte-ryhmä. Taktisen tason toimijoita ovat esim. kuntien HYTE-ryhmien alatyöryhmät, kuten LaNuPe-työryhmät. Operatiivisen tason yhteistyöryhmiä ovat esim. Oppilashuoltoryhmät. Kuntakohtaisissa viranhaltijatyöryhmissä ovat edustettuina sekä kunnan että Keusoten edustajat, kuntien yhteisissä ryhmissä Keusoten sekä kaikkien kuntien edustajat. Poliittisella tasolla yhteistyötä tehdään Keusoten päätöksentekooelimissä sekä osana päätöksenteon valmistelua. Kuntien omassa päätöksenteossa kunnanhallituksen ja valtuuston rooli korostuvat. Kuntien hyvinvointilautakuntien tehtävät ja roolit suhteessa Keusoteen vaihtelevat kunnittain, mutta yhteisenä piirteenä on, että roolia olisi syytä kirkastaa osana kuntien omistajaohjausta ja edunvalvontaa. Kuntien vaikuttamistoimielimet, vammaisneuvostot, ikäihmisten neuvostot sekä lapsi- ja perheasiainneuvostot tekevät myös yhteistyötä. Yhteistyön monet tasot, foorumit ja toimijat tekevät siitä monimutkaisen kokonaisuuden. Keusoten palvelutoiminnan ja eri toimijoiden välisten yhteistyörakenteiden vakiinnuttua, on tulevaisuudessa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota eri yhteistyöfoorumeiden väliseen yhteistyöhön ja sen tiivistämiseen.

Yhteistyöfoorumeiden välisen yhteistyön kehittämisen lisäksi on kiinnitettävä huomiota sisällöllisten asioiden kehittämiseen. Keusoten ja kuntien yhteistyötä ohjaavia asiakirjoja ovat Keusoten ja kuntien strategiat ja talousarviot sekä yhtymäsopimus. Yhteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaa Alueellinen hyvinvointisuunnitelma sekä kuntakohtaiset hyvinvointisuunnitelmat. Keusoten ja kuntien on työskenneltävä yhdessä asetettujen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

tavoitteiden ja toimenpiteiden saavuttamiseksi - alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä elinvoiman ja kuntatalouden varmistamiseksi. Tämä edellyttää määrätietoista ja ennakoivaa johtamista, sekä sen tueksi ajantasaista ennakointi- ja historiatietoa, seuranta- ja raportointia.

Tuusulan kunnassa sekä strategian valtuustokauden tavoitteita että vuosittavoitteita johdetaan kunnan tavoitesalkkua hyödyntäen. Myös kuntastrategian hyvinvoinnin päämäärää ja hyvinvointitavoitteita toteuttavan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan tavoitesalkussa. Kerran vuodessa koottava hyvinvointikertomus sekä valtuustokauden viimeisenä vuotena laadittava laaja hyvinvointikertomus ovat tärkeitä hyvinvointijohtamisen työkaluja.

- Yhteisökäytössä olevien tilojen terveys ja turvallisuus on varmistettava. Mikäli ne ovat esimerkiksi sisäilmaongelmista huolimatta edelleen käytössä, käyttäjiä on informoitava huolellisesti asiasta.

Vastaus:

Vuonna 2019 yhteisötilakäyttöön otetun Paijalan vanha puukoulun epäiltyjen ja osin ristiriitaisten sisäilmahaasteiden takia tilan vuorokausittaisesta käyttöajasta oli rajoitettu Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen terveystarkastajan suosituksesta. Kunnan sisäilma-sivustolle on koottu tilojen käyttäjille toimintaohjeet, kuinka menetellä, jo epäilee sisäilmaoireita. Paijalan vanhan puukoulun yhteisötilakäyttö päättyi toukokuussa 2020 vähäisen käytön takia. Yhteisötiloina ei ole sisäilmakohteita syksyllä 2020.

- Terveys- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2019 tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti Yhteiset palvelut-toimialan alaisuuteen. Tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta olisi suotavaa, että Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla olisi selkeästi oma toimintakertomus.

Vastaus:

HYTE-lautakunnan näkökulmasta nykyinen raportointitaso on riittävä. HYTE-lautakunnan toimintakertomus muodostuu kuntatoimialan toimintakertomuksen osista ja vuosittain laadittavaa hyvinvointikertomusta voidaan hyödyntää eri puolilla kunnan hallintoa. Erillisen toimintakertomuksen kokoaminen ei tuottaisi toivottavaa lisäarvoa.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa esittänyt Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen osalta taulukon ympäristökeskuksen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten toteutumisesta sekä maininnut lyhyesti Tuusulanjärven kunnostushankkeen siirtymisestä Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymältä ympäristökeskuksen hoidettavaksi vuoden 2019 alussa.

Tarkastuslautakunta on ympäristökeskuksen toiminnan osalta keskittynyt Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 15.1.2019 § 3) painopistealueiden tarkasteluun alla olevan taulukon mukaisesti.

TAVOITE

TOIMENPIDE

TULOS / VAIKUTUS

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Pelloilta tulevan kuormituksen vähentäminen	Sarsalanojan ja Mäyräojan valuma-alueilla on lisätty talviaikaista kasvipeitteisyyttä ja kannustetaan viljelijöitä lisäämään kerääjakasvien viljelyä, ravinnekuidun ja -kalkin käyttöä.	Vähentää kiintoaineksen erodoitumista ja ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin. Ravintokuidun mukana tuleva hiili toimii myös ilmastomuutoksen hillitsemisessä.
Jätevesien käsittelyn tehostaminen, jätevesivuotojen minimoiminen	Mäyräojan kunnostus Nykyisen jätevedenpuhdistamon korvaaminen uudella puhdistamolla tai jätevesipumppaamalla, josta jätevedet johdettaisiin siirtoviemärillä Klaukkalaan puhdistettavaksi. ELY-keskus on kesällä 2019 käynnistänyt "Eri kaavatasojen käyttömahdollisuudet pohjavesien suojelussa" -hankkeen. Hankkeen tarkoituksena on suojelusuunnitelmien päivittäminen	Tulvariski pienenee. Hillitään Nurmijärven Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon ohitusjuoksutuksia, joille se on herkkä ylivirtaamakausina.
Pohjavesiä suojeleva maankäytön suunnittelu		Hanke tutkii, kuinka pohjavesiasioiden hallintaa kunnan alueella voitaisiin edistää eri tasoisten kaavojen avulla.
Vesistöjen ekologisen tilan parantaminen	Maanviljelyn vesiensuojelutoimenpiteitä on edistetty VILKKU Plus-hankkeella	Estetään ravinteiden joutuminen vesistöihin.
Arvokkaiden pienvesien turvaaminen	Järvenpään Loutinoja-hankkeessa toteutetaan luonnonmukaisen hulevesien hallinnan toimintamallia kaupungin keskustaa halkovan puron valuma-alueella. Vesijohtoverkon laajentaminen	Pyritään elävöittämään kaupunkiympäristöä, edistämään pienvesiluonnon säilymistä ja parantamaan Tuusulanjärven tilaa.
Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tehostaminen varsinkin aroilla alueilla	Hulevesien käsittely ja johtaminen Selvitetään Tuusulanjärven valuma-alueen viemäröinti ja sen laajentamistarve.	Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tiheään rakennettujen vesistöjen ranta-alueiden pohjaveden puhtaus turvataan. Auttaa kalakantojen luontaista lisääntymistä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kalakantojen luontaisen lisääntymisen turvaaminen	Haarajoen padon kalatien järjestäminen	Toteutuessaan kalatie mahdollistaa vaelluskalojen nousun ja kudun koko Keravanjoen alueella.
	Ravintoketjukunnostus (nuottaus ja petokalastukset), hapetus ja kasvillisuuden niitto. Ankeriaan istutus.	Levähaitat vähentyneet, kesäaikaiset ravinnepitoisuudet vähentyneet, vaikka kuormitus ei ole vähentynyt.
Tuusulanjärven kunnostus	Kaukjärvenpuiston edustalla, eteläpään väylästä, kirkkorannassa, Gustavelundin ja Suvirannan edustalla ruoppausta.	Rantojen ja puiston käyttökelpoisuuden parantaminen, maisema parantunut.
	Rantamo-Seittelin edustan reunoilla niittoa.	Näkymän avaus järvelle.

Johtopäätöksensä tarkastuslautakunta esittää, ettei tehtyjen toimenpiteiden vaikutus ole kaikilta osin selvinnyt, tai vaikutus on jäänyt tulkinnanvaraiseksi. Osasyynä voi tarkastuslautakunnan mukaan olla se, että suunnitelmat ja työ jatkuvat vuoteen 2027, ja toimenpiteiden vaikutus näkyy vasta pidemmän ajan kuluessa.

Arviointinsa perustella tarkastuslautakunta esittää seuraavat suositukset:

- Pelloilta tulevan kuormituksen vähentäminen ja Tuusulanjärven kunnostus ovat toisiaan tukevia toimintamalleja, jotka tukevat Tuusulan strategianmukaista kehittämistä.
- Tuusulanjärveä ei ole Tuusulan keskusta-alueella järvenpään tapaan juurikaan hyödynnetty.
- Edellytykset ja resurssit turvata alueen elinvoimaisuus ja kuntoon saattaminen on turvattava.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys:

Tarkastuslautakunta on vuoden 2019 arviointikertomuksessaan rajannut arviointinsa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminnasta koskemaan vain ympäristölautakunnan 15.1.2019 § 3 käsittelemää Vantaanjoen vesienhoidon toimenpideohjelmaa 2017 – 2027 sekä ympäristökeskuksen sen pohjalta tekemää erillistä Keski-Uudenmaan toimenpideohjelmaa.

Tarkastuslautakunta on kohdistanut arviointinsa ympäristönsuojelun kannalta sinällään oleelliseen osa-alueeseen, mutta ympäristökeskuksen palvelukokonaisuuden sekä sen vuoden 2019 toiminnallisen ja taloudellisen tuloksen kannalta tehty raja on kovin kapea-alainen. Arvioinnin ulkopuolelle ovat jääneet kokonaan ympäristökeskuksen lakisääteiset viranomaistehtävät (so. ympäristövalvonta ja terveystarkastus) sekä eläinlääkintähuolto, jotka muodostavat pääosan koko ympäristökeskuksen toiminnasta. Lisäksi vesienhoidon toimenpideohjelman esittämisen ja käsittelytavasta arviointikertomuksessa saa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

vaikutelman, jonka mukaan vastuu toimenpiteiden toteutumisesta kuuluisi yksinomaan tai pääasiallisesti Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle. Vantaanjoen vesistöalueen toimenpideohjelma 2017 - 2021 sekä sen pohjalta laaditut ehdotukset Keski-Uudenmaan toimenpiteiksi koskevat laajaa toimijaryhmää. Myös Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan esitys (15.1.2019 § 3) ympäristökeskuksen sopijakunnille on suunnattu laaja-alaisesti kuntatoimijoille, eikä esityksiä Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpiteiksi ole tarkoitettu vain ympäristökeskuksen toteutettavaksi. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta liittää selvitykseensä Vantaanjoen vesistöalueen toimenpideohjelman 2017 - 2027 sekä sen pohjalta laaditut ehdotukset Keski-Uudenmaan toimenpiteiksi.

Edellä esitettyyn viitaten ympäristölautakunta ei näe tarpeelliseksi antaa yksityiskohtaista selvitystä tarkastuslautakunnan tekemään arvioon. Ympäristölautakunta haluaa kuitenkin oikaista arvioinnissa esitetyn tulkinnan siitä, että Tuusulan kunnan Kaukjärvenpuiston edustalle, kirkkorantaan sekä Gustavelundin ja Suvirannan edustalle suunnittelemaat ruoppaukset olisivat Vantaanjoen tai Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmien mukaisia. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta viittaa tältä osin Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Tuusulanjärven ruoppauksista antamaansa lausuntoon. Sen yhteenvetona ympäristölautakunta on katsonut, että Tuusulanjärven virkistyskäytön edistämiseksi tulisi selvittää kevyempiä toimenpiteitä, joilla voitaisiin järven virkistyskäytön kannalta saavuttaa vastaavat edut tai jopa parempi lopputulos ottamalla samalla huomioon vesienhoidon tavoitteet ja luontoarvot.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan esittämään suositukseen Tuusulanjärven valuma-alueen pelloilla tehtävien vesiensuojelutoimenpiteiden merkityksestä ja tärkeydestä. Ympäristölautakunta kuitenkin korostaa, että Tuusulanjärven ekologisen tilan parantaminen on keskeinen edellytys järven virkistyskäytölle. Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtävät toimet eivät tämän vuoksi voi olla ristiriidassa järven vesienhoidollisten tavoitteiden kanssa. Tuloksellinen vesienhoito edellyttää myös pitkäjänteisyyttä ja eri toimijoiden sitoutumista vesienhoidon tavoitteisiin.

Tuusulanjärven ja sen ranta-alueiden hyödyntäminen sekä alueen elinvoimaisuuden kuntoon saattaminen ja turvaaminen eivät ole Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tai minkään muunkaan Tuusulan kunnan yksittäisen hallinnonalan vastuulla. Ympäristölautakunta ymmärtääkin tämän vuoksi tarkastuslautakunnan tätä koskevien suositusten kohdistuvan koko Tuusulan kuntaan. Tällaista Tuusulanjärven ja Tuusulanjoen virkistyskäytön tehostamista varten kuntaan on vuonna 2017 perustettu poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja ja sihteerinä kunnan viherpalveluiden projektikoordinaattori.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antoi - toisin kuin tarkastuslautakunta vuoden 2019 arviointikertomuksessaan esittää - lausuntonsa (20.8.2019 § 67) myös vuoden 2018 arviointikertomuksesta. Tuossa lausunnossaan ympäristölautakunta esitti muun ohella seuraavaa: "Toiminnallisten tavoitteiden arvioinnissa tulisi kiinnittää erityistä huomiota asetettujen tavoitteiden ja tehtyjen toimenpiteiden merkitykseen toisaalta koko kunnan ja toisaalta arvioitavan yksikön perustehtävän kannalta." Ympäristölautakunnan edellä esittämä huomio on Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa arvioitaessa ajankohtainen myös vuoden 2019

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

arviointikertomuksen osalta. Ympäristölautakunta liittää tämän vuoksi selvitykseensä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuosiraportin 2019.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa valtuustolle tiedoksi selostusosassa annetut vastaukset v. 2019 arviointikertomukseen
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2019 arviointikertomukseen annetut vastaukset.

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun Pekka Heikkinen teki esityksen, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Tuija Reinikainen kannatti Heikkisen palautusehdotusta.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

- palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi
- ottaa asian valtuuston 5.10.2020 pidettävän kokouksen esityslistalle
- tehdä ehdotuksensa valtuustolle 28.9.2020 pidettävässä kunnanhallituksen kokouksessa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta, 22.09.2020, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Heidi Hagman

heidi.hagman@tuusula.fi

kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Arviointikertomus_2019_hyte-ltk 22092020

Perustelut

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää tarkastuslautakunnan laatimassa vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista toimialojen ja hallituksen selvitykset. Selvitykset tulee valtuuston päätöksen mukaan toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lisäksi selvitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalle

- Vastuun kirkastaminen Keusoten suhteen. Selkeän konseptin luominen sille, miten kunnanvaltuustoa pidetään ajan tasalla ja kuinka strategian Keusotea

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- koskevat osat toteutuvat on välttämätöntä tavoitteiden seurannan kannalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä talouden tasapainottamisen näkökulmasta Tuusulan tulee olla aktiivinen jäsenkunta, joka on reaaliaikaisesti tietoinen Keusoten tapahtumista sekä mahdollisista lisäkustannuksista.
- Yhteisökäytössä olevien tilojen terveys ja turvallisuus on varmistettava. Mikäli ne ovat esimerkiksi sisäilmaongelmista huolimatta edelleen käytössä, käyttäjiä on informoitava huolellisesti asiasta.
  - Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2019 tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti Yhteiset palvelut-toimialan alaisuuteen. Tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta olisi suotavaa, että Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla olisi selkeästi oma toimintakertomus.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan selvitys

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvin tehdystä arviointityöstä. Vastauksena tarkastuslautakunnan suosituksiin lautakunta toteaa seuraavaa:

- Vastuun kirkastaminen Keusoten suhteen. Selkeän konseptin luominen sille, miten kunnanvaltuustoa pidetään ajan tasalla ja kuinka strategian Keusotea koskevat osat toteutuvat on välttämätöntä tavoitteiden seurannan kannalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä talouden tasapainottamisen näkökulmasta Tuusulan tulee olla aktiivinen jäsenkunta, joka on reaaliaikaisesti tietoinen Keusoten tapahtumista sekä mahdollisista lisäkustannuksista.

Vastaus:

Yhteistyötä Keusoten ja sen omistajakuntien kanssa tehdään monella tasolla, monilla foorumeilla sekä arjen työssä, niin luottamushenkilöiden kuin viranhaltijoidenkin keskuudessa.

Viranhaltijayhteistyön strategisen tason foorumeita ovat kuntajohtajatapaamiset, talousjohtajien muodostama talousryhmä, sivistysjohtajien ryhmä sekä hyte-johtajien hyte-ryhmä. Taktisen tason toimijoita ovat esim. kuntien hyte-ryhmien alatyöryhmät, kuten LaNuPe-työryhmät. Operatiivisen tason yhteistyöryhmiä ovat esim. oppilashuoltoryhmät. Kuntakohtaisissa viranhaltijatyöryhmissä ovat edustettuina sekä kunnan että Keusoten edustajat, kuntien yhteisissä ryhmissä Keusoten sekä kaikkien kuntien edustajat.

Poliittisella tasolla yhteistyötä tehdään Keusoten päätöksentekokelemissä sekä osana päätöksenteon valmistelua. Kuntien omassa päätöksenteossa kunnanhallituksen ja valtuuston rooli korostuvat. Kuntien hyvinvointilautakuntien tehtävät ja roolit suhteessa Keusoteen vaihtelevat kunnittain, mutta yhteisenä piirteenä on, että hyte-lautakuntien roolia olisi syytä kirkastaa osana kuntien omistajaohjausta ja edunvalvontaa. Kuntien vaikuttamistoimielimet, vammaisneuvostot, ikäihmisten neuvostot sekä lapsi- ja perheasiainneuvostot tekevät myös yhteistyötä.

Kuntien ja Keusoten yhteistyön monet tasot, foorumit ja toimijat tekevät siitä monimutkaisen kokonaisuuden. Keusoten palvelutoiminnan ja eri toimijoiden välisten yhteistyörakenteiden vakiinnuttua, on tulevaisuudessa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota eri yhteistyöfoorumien väliseen yhteistyöhön ja sen tiivistämiseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Yhteistyöfoorumien välisen yhteistyön kehittämisen lisäksi on kiinnitettävä huomiota sisällöllisten asioiden kehittämiseen. Keusoten ja kuntien yhteistyötä ohjaavia asiakirjoja ovat Keusoten ja kuntien strategiat ja talousarviot sekä yhtymäsopimus. Yhteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaa alueellinen hyvinvointisuunnitelma sekä kuntakohtaiset hyvinvointisuunnitelmat. Keusoten ja kuntien on työskenneltävä yhdessä asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden saavuttamiseksi - alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä elinvoiman ja kuntatalouden varmistamiseksi. Tämä edellyttää määrätietoista ja ennakoivaa (tiedolla) johtamista, sekä sen tueksi ajantasaista ennakointi- ja historiatietoa, seuranta- ja raportointia.

Tuusulan kunnassa johdetaan sekä strategian valtuustokauden tavoitteita että vuositasoita kunnan tavoitesalkkua hyödyntäen. Myös kuntastrategian hyvinvoinnin päämäärää ja hyvinvointitavoitteita toteuttavan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan tavoitesalkussa. Kerran vuodessa koottava hyvinvointikertomus sekä valtuustokauden viimeisenä vuotena laadittava laaja hyvinvointikertomus ovat tärkeitä hyvinvointijohtamisen työkaluja.

- Yhteisökäytössä olevien tilojen terveys ja turvallisuus on varmistettava. Mikäli ne ovat esimerkiksi sisäilmaongelmista huolimatta edelleen käytössä, käyttäjiä on informoitava huolellisesti asiasta.

Vastaus:

Vuonna 2019 yhteisötilakäyttöön otetun Paijalan vanha puukoulun epäiltyjen ja osin ristiriitaisten sisäilma-asteiden takia tilan vuorokausittaisesta käyttöajasta oli rajoitettu Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen terveystarkastajan suosituksesta. Kunnan sisäilma-sivustolle oli/on koottu tilojen käyttäjille toimintaohjeet, kuinka menetellä, jos epäilee sisäilmaoireita. Paijalan vanhan puukoulun yhteisötilakäyttö päättyi toukokuussa 2020 vähäisen käytön takia. Yhteisötiloina ei ole sisäilma-kohteita syksyllä 2020.

- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2019 tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti Yhteiset palvelut-toimialan alaisuuteen. Tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta olisi suotavaa, että Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla olisi selkeästi oma toimintakertomus.

Vastaus:

HYTE-lautakunnan näkökulmasta nykyinen raportointitaso on riittävä. HYTE-lautakunnan toimintakertomus muodostuu kuntatoimialan toimintakertomuksen osista ja vuosittain laadittavaa hyvinvointikertomusta voidaan hyödyntää eri puolilla kunnan hallintoa. Erillisen toimintakertomuksen kokoaminen ei tuottaisi toivottavaa lisäarvoa.

Ehdotus

Esittelijä: Heidi Hagman, kehittämisspällikkö

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2019 arviointikertomukseen.

Puheenjohtajan avattua keskustelun, jäsen Palvas esitti, että hyte-lautakunnan selvitykseen lisätään esitys, että kuntaan valitaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen, joka ymmärtää Keusoten päätösten vaikutukset kuntalaisen sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyen. Kunnan edustajilta ei pysty vaatimaan samantasoista tietoa, jota ammattihenkilöllä on. Kyseessä oleva henkilö selventää Keusoten virkamiesten esityksiä kuntamme Keusoten päättäjille, jolloin ymmärrys päätöksenteossa on vahvempaa. Ko. viran tarpeellisuus saa jatkoa jos/kun sosiaali- ja terveyshuolto siirtyy maakunnan hallintaan ja päätöksenteko entisestään etäännyttävä kuntalaisesta ja kunnasta. Jäsen Mäkinen kannatti esitystä.

Koska oli tehty kannatettu esitys, jossa esitettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen valitsemisen lisäämistä hyte-lautakunnan antamaan selvitykseen, puheenjohtaja esitti toimitettavaksi nimenhuutoäänestyksen. Äänestysjärjestykseksi hyväksyttiin puheenjohtajan esitys, jonka mukaan ne, jotka kannattavat esittelijän ehdotusta, äänestävät "jaa" ja jos "ei" voittaa, jäsen Palvaksen esitys lisätään hyte-lautakunnan selvitykseen.

Suoritettua äänestyksessä esittelijän ehdotusta kannattivat jäsenet Untamo, Vainionpää, Giray-Öngörur, Järvinen ja jäsen Palvaksen esitystä kannattivat jäsenet Palvas, Mäkinen, Sarenius-Salmenkivi ja Koivumäki.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen päättyneen äänin 4-4 ja näin ollen puheenjohtajan äänen ratkaisemana hyte-lautakunnan selvitys annettiin esittelijän ehdotuksen mukaisesti.

Tämän jälkeen jäsen Mäkinen teki esityksen, että hyte-lautakunnan selvitykseen lisätään, hyte-lautakunta esittää, että neuvostojen ja nuorisovaltuuston laatimat toimintakertomukset liitetään kunnan toimintakertomukseen. Jäsen Mäkisen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päätti äänin 4-4, puheenjohtajan äänen ratkaisemana

- antaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle asiaselostuksen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan antamaan vuoden 2019 arviointikertomukseen.

Lisäksi Hyte-lautakunta päätti

- esittää, että neuvostojen ja nuorisovaltuuston laatimat toimintakertomukset liitetään kunnan toimintakertomukseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tuusulan kunnanvaltuusto on 11.5.2020 § 40 päättänyt pyytää toimialojen ja hallituksen selvitykset tarkastuslautakunnan laatimassa arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista. Esitykset tulee toimittaa niin, että ne voidaan käsitellä lokakuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa. Esitykset on toimitettava myös tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2019 toiminnasta antamassaan arviointikertomuksessaan todennut, että odottaa vastauksia ensisijaisesti arviointikertomuksessa esitettyjen suositusten toteuttamiseen. Tarkastuslautakunta myös rohkaisee toimialoja antamaan palautetta ja kehitysehdotuksia arviointikertomuksesta ja tarkastuslautakunnan toiminnasta. Lisäksi tarkastuslautakunnalle voi esittää ehdotuksia tarkastuskohteista, joihin toivotaan kiinnitettävän huomiota.

Kunnan talouden tila

Tarkastuslautakunnan havaintoja

Kun vuoden 2019 tilinpäätös, joka sisältää myös vesiliikelaitoksen, on n. 20 milj. euroa alijäämäinen, ei tulosta voi pitää hyvänä. Lisäksi kunnan lainamäärä kasvoi lähes 30 milj. euroa 126,4 milj. euroon. Lainamäärä jatkaa nopeaa kasvuaan johtuen investointien kasautumisesta. Tarkasteltaessa Tuusulan kunnan talouden kehitystä arvioinnin kohteena olevana vuonna huomio kiinnittyy siihen, että toteutumisessa suhteessa suunniteltuun on sekä myönteisiä että kielteisiä elementtejä.

Ensinnäkin sivistyksen, kasvun ja ympäristön ja yhteisten palvelujen toimialueilla palvelujen yhteenlasketut nettomenot jäivät n. 2,5 milj. euroa pienemmiksi kuin alkuperäisessä talousarviossa esitettiin. Toiseksi maanmyyntitulot ja tulot maankäyttökorvauksista toteutuivat n. 1,4 milj. euroa suurempina. Kolmanneksi valtionosuuksien toteutuma oli n. 1,7 milj. euroa suurempi, mikä tosin johtui suurelta osin valtionosuuksien 2020 aikaistamisesta.

Sen sijaan tulokseen negatiivisesti vaikuttaneet seikat olivat euromääräisesti selvästi suurempia. Keusoten palveluihin varattu määräraha ylittyi yli 8 milj. euroa. Määrärahaa lisättiin kesken kauden n. 1,5 milj. eurolla. Verotulot alittuivat yli 7 milj. euroa arvioidusta. Tämä oli tiedossa jo hyvissä ajoin vuoden aikana, sillä se johtui ongelmista valtion suorittamassa verojen keruussa.

Tilinpäätökseen sisältyy tulosta heikentäen eli alijäämää kasvattaen n. 10 milj. euroa koulu- ja muiden rakennusten sekä KUVESin peruspääomaan liittyviä alaskirjauksia. Tämä osa alijäämästä oli periaatteessa tiedossa jo vuoden 2019 talousarviota tehdessä, mutta sitä ei huomioitu siinä vaiheessa. Menettelyn syyinä lienee seikat, jotka liittyvät budjetin hyväksymiseen ja julkisuuden hallintaan.

Kaiken kaikkiaan negatiiviset muutokset olivat siis selvästi suuremmat kuin positiiviset, joten seurauksena oli tuo mainittu 20 milj. euron alijäämä budjetoidun reilun 0,2 milj. euron alijäämän sijasta.

Tarkastuslautakunnan suositukset kunnan talouden tilaan:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Keusoten menojen hillintä on ensiarvoista, vaikka erikoissairaanhoidon menot ovat vaikeasti ennustettavissa.
- Investointien toteuttamisen aikajänteen pidentämistä pitää harkita.
- Kannattaa vakavasti harkita kunnan tulojen lisäämistä käytettävissä olevilla keinoilla.

Vastaus:

- Keusote on käynnistänyt tuottavuusohjelman jonka tavoitteena on toimintojen tuottavuutta kehittämällä taittaa kuntayhtymän kustannuskehitys kohti kuntien maksukyvyyn mukaista tasoa. Ohjelman toimenpiteillä tavoitellaan noin 40 miljoonan euron kustannusten alenemaa vuosien 2020-2022 aikana. Koronapandemian vuoksi tuottavuusohjelman mukaisten toimenpiteiden toteutus on viivästynyt. Tämän vuoksi kuntayhtymän johto valmistelelee uusia sopeutustoimia kustannusten alentamiseksi.

- Palveluverkkosuunnitelma sekä kasvun ja talouden hallintaohjelma päivitetään sekä tuodaan valtuuston päätettäväksi talousarvion 2021 yhteydessä. Tässä yhteydessä arvioidaan sekä palveluverkko- että infra-investointien toteuttamisen aikajännettä kunnan strategian toteuttamisen, toiminnallisten tavoitteiden sekä talouden näkökulmista.

- Kunnan tulopohjaa vahvistetaan keskeisesti investoimalla kunnan elinvoimaan ja kasvuun. Erityisesti uusien yritysalueiden toteutuminen luo edellytyksiä kunnan veropohjan kasvattamiselle. Tavoitteena on myös vapauttaa pääomia kunnan omistamista vajaakäyttöisistä kiinteistöistä valtuuston 8.6.2020 hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Sivistyksen toimialue

Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Kasvuennusteiden perusteella alueellinen palvelusuunnittelu on erittäin merkityksellistä. Palveluverkkosuunnitelman tulee olla päivitetty kunkin tilanteen mukaan ja sen noudattaminen on tärkeää, jotta voidaan kustannustehokkaasti reagoida kulloiseenkin tilanteeseen siten, että koulutuksen lähipalveluita on kasvualueilla tarjolla. Tämä tukisi myös väestönkasvun suotuisaa kehitystä.
- Hävikkiruokaa muodostuu etenkin koulujen ja päiväkotien loma-aikoina. Ikäihmisten syömisen laajentaminen, hävikkiruokan hyödyntäminen ja jako esimerkiksi vähävaraisille on suositeltavaa hävikkiruokan hyödyntämiseksi. Tätä on Tuusulassa jo tehtykin.
- Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelujen saatavuus on turvattava jatkossakin, toimintamalleja tulee tiivistää ja selkeyttää yhteistyössä Keusoten kanssa.
- Palveluverkkosuunnitelman ja sisäilmakorjausten viivästyminen on kustannus- ja terveysriski, jota tulee tarkasti seurata. Esimerkiksi Monion kilpailutuksen ongelmien kaltaisia tapahtumia ja niistä johtuvia viivästyksiä tulee pyrkiä kaikin keinoin välttämään.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan selvitys:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kasvatus- ja sivistyslautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä. Tarkennetut huomionne Sivistyksen toimialuelta varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta liittyvät palveluverkon kehittämiseen ja oppilaan saamaan tukeen. Ne ovat kaksi keskeistä asiaa, joita vuonna 2019 on kehitetty.

Oppilaan tuki, erityinen tuki

Kasvun ja oppimisen kehittämissuunnitelmassa on laadittu tavoitteet oppilaan tuen kehittämiseen ja toteamme, että suunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti on päätöksenteossa edetty ja erityisen tuen opetushenkilöstön määrää on suunnitelmallisesti lisätty. Tehostetun tuen oppilaiden määrä on Tuusulassa lisääntynyt ja tämän on ollut kehitys myös muualla Suomessa tuen kolmiportaisuuteen siirtymisen vuoksi. Myös erityisen tuen oppilaiden määrä on noussut, osin oppilasmäärien kasvaessa. Tuusulassa on lisätty luokkamuotoista erityistä tukea yläkouluikäisten osalta. Vuoden 2019 aikana erityisesti kehitettiin Kalliomaan koulun antamaa vaativan erityisen tuen opetusta sekä yläkoulun oppilaiden tukea.

Palveluverkko

Palveluverkon osalta lapsi- ja oppilasennusteet ovat keskiössä. Palveluverkkotyö on edennyt vuonna 2019 tehdyn palveluverkkosuunnitelman mukaisesti, lukuunottamatta Moniota. Kasvatus- ja sivistyslautakunta näkee hyvänä, että koko kunnan väestöennustetyötä kehitetään. On tärkeää tarkastella Tuusulan asuinalueita tarkemmin kuntakohtaisen ennusteen lisäksi. Tämä auttaa tulevaisuuden palveluverkkotyötä.

Kunnassa tulee valmistella hyvin uusien palvelurakennusten toteutusmalleja.

Muita huomioita:

Hävikkiruuan vähentäminen on yksi Tuusulan ruokapalveluiden keskeisimmistä tavoitteista.

Tuusulan kunnan sivistyksen toimialue on valmistellut yhteistyöstä KUUMA alueen sivistysjohdon kanssa esitystä, että tulevassa soteuudistuksessa oppilashuollon palvelut pysyvät edelleen kuntien vastuulla.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Vahvistetaan edelleen Tuusulan imagoa kulttuurikuntana. Samalla, kun rakennetaan uutta, vaalitaan myös arvokasta kulttuuriperintöä. Näin kunta nähdään elävänä ja monipuolisena paikkana asua ja elää.
- Henkilöstö on sitoutunut kulttuurikasvatussuunnitelmaan ja tekee laadukasta työtä Tuusulan koululaisten kanssa. Pidetään ihmisistä huolta siten, että museo- ja kulttuurialan asiantuntijamme viihtyvät hyvin Tuusulassa. Heidän tekemistään arvostamalla myös kasvatussuunnitelmat toteutuvat.
- Koulunuorisotyön mallia tulee myös jatkossa kehittää oppilaiden kanssa.
- Tulevien investointien lähtökohtina tulee olla mm. kestävä kehitys, yhteisöllisyys ja monikulttuurisuus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan selvitykset

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvästä työstä ja tarkoista huomioista.

Kulttuurin palvelualue

Varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma otettiin käyttöön syksyllä 2019 ja samalla käynnistettiin toisen asteen kulttuurikasvatussuunnitelmien laadinta. Kulttuurikasvatussuunnitelmilla on vahva rooli Tuusulalaisen identiteetin vahvistamisesta. Yhdymme tarkastuslautakunnan suositukseen, että kulttuurikasvatussuunnitelmien merkitys on tärkeä. Kulttuuripalveluiden laadun kannalta on ensisijaisen tärkeää, että kiinnitämme huomiota henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseen.

Kirjastopalveluiden käyttö on yhä lisääntynyt ja kirjastoissa on järjestetty paljon tapahtumia. Kirjastojen toimintaympäristöjä on saatu kehitettyä ja olemme siitä kiitollisia.

Vapaa-ajan palvelualue

Koulunuorisotyön kehittäminen on edelleen keskeistä. Nuorten hyvinvoinnista tulee huolehtia moniammatillisesti.

Liikuntapalveluita kehitetään koko ajan ja keskeisenä teemana on terveystuokunta. Liikuntapaikkojen tulee palvella erilaisia liikkujia.

Kasvun ja ympäristön toimialue

Kuntakehityslautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset

- Toimia työpaikka-alueiden asemakaavojen lisäämiseksi Tuusulassa, jotta työpaikkatonttivarantoa voidaan kohentaa riittävästi kattamaan lähivuosien kysynnän. Huomioiden myös MAL-sopimuksen mukaisen asuinrakentamista koskevan kaavoitusveloitteen.
- Yleiskaavatyön ja maanhankinnan edetessä voidaan asemakaavojen tuottamaa tonttivarantoa kehittää myös tulevaisuudessa vastaamaan kysyntää.
- Kasvun ja ympäristön toimialueella on kaksi toimielintä (lautakunta) ja toimialue jakaantuu useaan palvelualueeseen. Ulkopuolinen lukija ei pääse tilinpäätöksen kirjausten perusteella kiinni, kuinka toiminta on organisoitu toimialueella. Lautakunta suosittaa, että toimialueella kirjataan palvelualueittain sen toiminta-ajatus sekä se, mitä tehtäviä sillä on, joita voi verrata "Olellisiin tapahtumiin palvelualueella" (tavoitteet ja niiden toteutuminen).
- Toimialueelle kohdistuu kunnan 32 tavoitteesta noin puolet, joten lautakunta suosittaa niiden toteutumisesta toimialueen ja/tai palvelualueen tekemää analyysia. Etenemämerkintä 0 – 5 ei ulkopuoliselle kerro, mitä tuli tehtyä ja mitä jäi tekemättä asetetuista tavoitteista.
- Tavoiteseurannassa kohtaan "Toimenpiteisiin ja riskien seurantaan" tehdyt tapahtumakirjaukset eivät ulkopuoliselle kuvaa tavoitteen toteutumista tai toteutumisen etenemää tai kohdattuja haasteita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntakehityslautakunnan selvitykset

- Työpaikkatonttien synnyttämiseksi on tehty pitkäjänteisesti töitä sekä maanhankinnan että kaavoituksen osalta. Merkittävimpien työpaikka-alueiden osalta on edetty: Focus alueella maanhankinnassa on onnistuttu ja kaavoitus on vireillä. Sulan työpaikka-alueen asemakaavaehdotus on valmisteltu ja tähän liittyen on saatu neuvottelutulos yksityisten maanomistajien kanssa. Rykmentinportin työpaikka-alueen asemakaava on hyväksytty. Asuinrakentamisen osalta tonttivaranto on riittävää kattamaan lähivuosien MAL-sopimuksessa asetetun asuntorakentamistavoitteen.
- Tämä on tärkeää kunnan kasvun mahdollistamiseksi myös lähivuosien jälkeen. Yleiskaava 2040:n ehdotus saadaan loppuvuoden aikana käsiteltäväksi.
- Toiminta-ajatus on kirjattu talousarvioon lyhyesti palvelualueittain kunkin palvelualueen ja tämän tavoitteiden kohdalle.
- Toimialueella ollaan iloisia, että toimintaamme kohdistuu näin paljon mielenkiintoa ja odotuksia. Asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja toimenpiteistä on raportoitu toimintakertomuksessa muutoinkin kuin numeroilla 0-5. Jatkossa seurannan tekemistä helpottaakseen tavoitteiden asetantaa pohtivia kannustetaan tavoitteiden tarkempaan muotoiluun ja pohdintaan, mitkä tavoitteista on lopulta esim. vuositavoitteita ja mitkä pidempiaikaisia projekteja. Lisäksi toivotaan, että resurssikeskustelua käytäisiin samalla kun tavoitteita asetetaan, jotta toiminta voidaan priorisoida ja tavoitteet toivottavasti mitoittaa resurssien mukaisiksi.
- Seurantatiedot on pyritty kirjoittamaan hyvin ytimekkäästi, mikä kulloiseenkin asiaan syventymättä voi jättää kysymyksiä auki siitä, kuinka lähellä tavoite on.

Tekninen lautakunta

Tarkastuslautakunta suosittaa yhdyskuntatekniikan palvelualueeseen liittyen:

- Huolellinen suunnittelu varmistaa hankkeitten etenemisen ja säästön kuluissa. Tässä on mitä ilmeisimmin onnistuttu. Kun oman työn osuus vähenee, alihankkijoiden suorittaman työn laadunvalvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Ammattitaitoinen henkilöstö tähän tehtävään on varmistettava myös jatkossa.

Tarkastuslautakunta suosittaa tilapalveluiden palvelualueeseen liittyen:

- Viivästyksille ei ole voitu mitään. Kuitenkin kunnan työntekijöiden, koululaisten ja opettajien työympäristön, terveellisen sisäilman ja hyvinvoinnin varmistamiseksi kannattaa jatkaa hankkeiden edistämistä sinnikkäästi.
- Palveluverkon uudistaminen sekä yksikkökohtaiset ratkaisut pienentävät terveydellistä ja taloudellista riskiä.

Yhdyskuntatekniikan ja Tilapalveluiden selvitykset:

Vuonna 2019 tehtiin uusi ennätys kunnallistekniikan investointien määrässä. Se on edellyttänyt lisäresursointia rakentamiseen valvontaan, mitä on jouduttu tekemään ostopalveluna. Rungas infrarakentaminen heijastuu kohteiden valmistuttua lisääntyvänä kunnossapitokohteiden määränä. Näiltä osin tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota yhdyskuntatekniikan kannalta tarkasteltuna olennaisiin kohtiin ja näihin on jo pyrittykin reagoimaan, tosin vielä toistaiseksi huonolla tuloksella. Tänä vuonna perustettua rakennuttajainsinöörin virkaa ei ole vielä onnistuttu täyttämään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

rekrytointiyrityksistä huolimatta. Samaten katujen kunnossapitoon ja viheralueiden hoitoon on alustavasti varattu enemmän rahaa, mutta koronaepidemian vaikutukset kuntatalouteen saattavat vaikuttaa lopulliseen, myönnettävään rahamäärään.

Tilapalveluiden osalta tarkastuslautakunnan huomio on ollut väistötilojen hankinnoissa ja uusien korvaavien tilojen rakennuttamisessa vanhojen, sisäilmaongelmallisten rakennusten tilalle. Uusia koulu- ja päiväkotihankkeita viedään eteenpäin, samoin uusia toimitiloja kunnantalon henkilöstölle ja uudelle varikolle. Jälkimmäiset hankkeet edellyttävät myös kaavallisia toimenpiteitä, mikä osaltaan vaikuttaa aikatauluihin. Henkilöstössä on tapahtunut muutoksia, mikä on hieman hidastanut muutaman hankkeen etenemistä, mutta pääosin aikataulutavoitteissa on pysytty. Palveluverkkorakentamisen suurimmat investoinnit ajoittuvat vuosille 2021 ja 2022. Tällöin Tilakeskuksessa joudutaan kiinnittämään erityistä huomiota rakennushankkeiden valvontaan ja rakentamisen aikaisen suunnittelun johtamiseen ja samanaikaisesti on varmistettava uusien vuoden 2022 ja 2023 jälkeisten hankkeiden edistämistä. Tähän pyritään täyttämällä vielä avoinna olevat virat mahdollisimman nopeasti ja turvaamalla näin riittävät henkilöresurssit.

Yhteisten palvelujen toimialue

Tarkastuslautakunnan suositukset:

- Yhteiset palvelut voisi arvioida kirjaamiensa riskien vaikutusta palvelualueiden tuloksellisuuteen ja suoritettujen toimintojen tarkoituksenmukaisuuteen.
- Yhteiset palvelut tuottavat toimintaedellytyksiä koko organisaatiolle, joten tuloksellisuudella ja tarkoituksenmukaisuudella on merkittävä arvo toimialueen saavutuksia arvioitaessa.

Vastaus:

- Toimialueen riskiarvioita ja riskienhallintatoimenpiteitä tarkennetaan talousarvion 2021 yhteydessä keväällä 2020 käyttöön otetun Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen pohjalta.

- Toiminnan tuloksellisuutta parannetaan erityisesti vuonna 2020 käyttöön otetun kehittämissalkun sekä aktiivisen salkkujohtamisen tuella. Salkun avulla saadeen kehittämisprojektit ja toimenpiteet läpinäkyviksi; näin mahdollistaan realistisempi henkilöresurssien suunnittelu aikataulutuksineen sekä tarvittavien korjaavien toimenpiteiden tekemisen / tehtävien priorisointi.

Riskienhallinta

Tarkastuslautakunnan havaintoja riskienhallinnasta:

Arvioinnin perusteella näyttää siltä, että kunnan velkataakka ja investoinnit sekä Keski-Uudenmaan soten toiminnalliset ja taloudelliset haasteet ovat nousemassa sisäongelmien seuraksi sietämättömän riskin asemaan.

Merkittävyysarvioinnin perusteella on havaittavissa, että merkittävän riskin kategoriaan on nousemassa

- Hajanainen kehittäminen ja toimintatavat ottaen huomioon rajalliset resurssit.
- Laajan ja tehottoman palveluverkon kustannukset ja korjausvelan kasvu.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Riskienhallintaa tarvitaan varmistamaan strategian ja tavoitteiden toteutumista, toimintaedellytyksiä ja toiminnan jatkuvuutta. Lisäksi se voi auttaa tunnistamaan uusia toimintamahdollisuuksia. Riskienhallinnalla varmistetaan myös talouden ja toiminnan laillisuutta ja tuloksellisuutta sekä hyvää hallintotapaa.

Ylin johto vastaa riskienhallinnan organisoinnista sekä tehtäväjaoista. Riskienhallinnan järjestämiseksi on sovittava rooleista ja huolehdittava koko organisaation sitoutumisesta. Erityisesti johdolta edellytetään uskottavaa ja riittävän näkyvää sitoutumista. Johto ei voi delegoida kokonaisvastuuta, sen sijaan riskienhallintaan liittyviä käytännön tehtäviä voidaan delegoida.

Tarkastuslautakunnan suositukset riskienhallintaan:

- Riskin muuttuessa merkittävästä sietämättömäksi riskiksi on odotettavissa nopeita suunniteltuja tai suunnittelemattomia panostustarpeita, jotka haastavat kunnan toimintaa ja sen toimintaedellytyksiä.
- Kollektiivinen riskienhallinta on riskienhallinnan edellytys, jota kuitenkin pitää aktiivisesti johtaa. Jokaisella toimialueella voisi olla riskienhallinnan koordinaattori, jotka yhdessä kunnan johdon kanssa (kuntatoimiala) arvioivat, aktivoivat ja edistävät riskienhallinnan toteutumista. Näin toimialueella olisi sen johdolle ja esimiehille tuki jokapäiväisessä riskienhallintatyössä ja ymmärryksen jakamisessa (OTO, osa-aikainen, päätoiminen tarpeen mukaan).

Vastaus:

- Kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan keväällä 2020 käyttöön otetun Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistukseen pohjautuen. Toimialueiden roolia on selkeytetty ja vahvistettu sisäisen valvonnassa ja kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa; toimialueet laativat jatkossa talousarvion yhteydessä Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuraavalle toimintavuodelle. Kuntatasoinen riskienhallintasuunnitelma laaditaan toimialueiden suunnitelmiin pohjautuen. Lisäksi toimialueet antavat tilinpäätöksen yhteydessä selonteon sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä raportoivat osavuosisikastausten yhteydessä sekä tarpeen mukaan nopeammalla syklillä. Kunnan johtoryhmä ja kunnanhallitus arvioivat ja ohjaavat kunnan riskienhallintaa (sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistaminen ja asianmukainen järjestäminen, toimeenpanon valvonta ja tuloksellisuus).

- Riskienhallinnan organisointia ja resursointia arvioidaan uudistetusta toimintatavasta saatujen kokemusten perusteella vuoden 2021 aikana.

- Kunnan talouden toimintaympäristö on heikentynyt merkittävästi vuoden 2020 aikana. Valmisteilla olevaan talousarvioon 2021 sekä kasvun ja taloudenhallintaohjelmaan 2021 - 2030 on sisällytetty merkittäviä toimenpiteitä kunnan talouden tasapainottamiseksi.

Henkilöstö

Tarkastuslautakunnan arvioinnin johtopäätökset

- Tehdyillä toimenpiteillä sairauspoissaolojen määrää ei ole saatu laskemaan.
- Työhyvinvointikortin suorittamiseen liittyvä koulutus on saanut hyvää palautetta, joilla on ollut merkitystä tuntemuksiin työhyvinvoinnista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Tulevina vuosina on panostettava sairauspoissaolojen hallintaan ja työn ohjeistuksia kehittämällä tarttua työtapaturmien ehkäisyyn.

Tarkastuslautakunnan suositukset henkilöstöriskeihin:

- Yleisesti työelämässä on sellainen vahva käsitys, että kun saa itse vaikuttaa tulevaan siten, että kysytään, kuinka haluaisin tehdä, mitä haluaisin tehdä jne. muutos tuntuu aivan eri tavalla helpolta ja myönteiseltä, jopa vaihtelulta entiseen. Eli riskin hallintakeinoissa esiin nostetut osallisuus ja aito osallistaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä asioita.
- Paljon on saatu viimeisessä vuosikolmanneksessa henkilöstöriskin hallintaan positiivista toteumaa. Lautakunta suositaa, että tilinpäätökseen kannattaa tehdä lyhyt analyysi onnistumisesta ja kirjata esiin selkeämmin millä toimilla riskiarviota kyettiin laskemaan neljän kuukauden aikana merkittävästi. Näillä analyyseillä on organisaatiossa esimerkin voima ja mallinnus sille, että asioille voidaan oikeasti luoda positiivisia ratkaisuja.

Vastaus:

- Jotta yksilö ja tiimit voisivat ohjautua itsenäisesti organisaatiossa, tarvitaan mm. mahdollisuuksia oman työn kehittämiseen ja joustavuutta työn tekemiseen. Tuusulassa on pyritty arvostamisella ja osallistamisella edistämään valmentavaa ja vuorovaikutteista johtamista, joka lisää työntekijöiden asiantuntevuutta sekä itseohjautuvuutta. Lisäksi on etsitty vaihtoehtoja työn joustavoittamiseen. Onnistumisessa on ollut ensisijaisen tärkeää pystyä kehittämään olemassa olevaa henkilökuntaa sekä rekrytoimaan ja pitämään organisaatiossa ammattitaitoisia ja osaavia ihmisiä.

Tuusulan Vesi

Tuusulan veden osalta tarkastuslautakunta nosti esille seuraavaa:

- Kiinnitetään edelleen huomiota vesijohtojen saneeraukseen, vaikka yhteistyö ja töiden rytmitys muiden kunnan toimijoiden kanssa on tiivistä.
- Hulevesien osalta joudutaan vielä tekemään päätöksiä lakimuutosten vuoksi (Vesihuoltolaki ja Maankäyttö- ja rakennuslaki) siinä kuinka hulevedet järjestetään, kuinka suojataan pohjavesiä ja miten muutokset vaikuttavat taksoihin.

Tuusulan veden johtokunta antaa seuraavan selvityksen tarkastuslautakunnan esille nostamiin asioihin:

Tuusulan vesi on saanut kesällä 2020 rekrytoitua projekti-insinöörin, joka tulee vahvistamaan Tuusulan veden saneeraustoimintaa. Hulevesien hallinnan järjestäminen kunnassa nytkähti syksyllä 2020 eteenpäin siten, että päätösesitys on tarkoitus tuoda päättäjille kunnan toimesta keväällä 2021.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta

Tarkastuslautakunnan suositukset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalle:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Vastuun kirkastaminen Keusoten suhteen. Selkeän konseptin luominen sille, miten kunnanvaltuustoa pidetään ajan tasalla ja kuinka strategian Keusotea koskevat osat toteutuvat on välttämätöntä tavoitteiden seurannan kannalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä talouden tasapainottamisen näkökulmasta Tuusulan tulee olla aktiivinen jäsenkunta, joka on reaaliaikaisesti tietoinen Keusoten tapahtumista sekä mahdollisista lisäkustannuksista.
- Yhteisökäytössä olevien tilojen terveys ja turvallisuus on varmistettava. Mikäli ne ovat esimerkiksi sisäilmaongelmista huolimatta edelleen käytössä, käyttäjiä on informoitava huolellisesti asiasta.
- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2019 tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti Yhteiset palvelut-toimialan alaisuuteen. Tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta olisi suotavaa, että Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla olisi selkeästi oma toimintakertomus.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan selvitys

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta kiittää tarkastuslautakuntaa hyvin tehdystä arviointityöstä. Vastauksena tarkastuslautakunnan suositukseen lautakunta toteaa seuraavaa:

- Vastuun kirkastaminen Keusoten suhteen. Selkeän konseptin luominen sille, miten kunnanvaltuustoa pidetään ajan tasalla ja kuinka strategian Keusotea koskevat osat toteutuvat on välttämätöntä tavoitteiden seurannan kannalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä talouden tasapainottamisen näkökulmasta Tuusulan tulee olla aktiivinen jäsenkunta, joka on reaaliaikaisesti tietoinen Keusoten tapahtumista sekä mahdollisista lisäkustannuksista.

Vastaus:

Yhteistyötä Keusoten ja sen omistajakuntien kanssa tehdään monella tasolla, monilla foorumeilla sekä arjen työssä, niin luottamushenkilöiden kuin viranhaltijoidenkin keskuudessa.

Viranhaltijayhteistyön strategisen tason foorumeita ovat kuntajohtajatapaamiset, talousjohtajien muodostama talousryhmä, sivistysjohtajien ryhmä sekä hyte-johtajien hyte-ryhmä. Taktisen tason toimijoita ovat esim. kuntien hyte-ryhmien alatyöryhmät, kuten LaNuPe-työryhmät. Operatiivisen tason yhteistyöryhmiä ovat esim. oppilashuoltoryhmät. Kuntakohtaisissa viranhaltijatyöryhmissä ovat edustettuina sekä kunnan että Keusoten edustajat, kuntien yhteisissä ryhmissä Keusoten sekä kaikkien kuntien edustajat.

Poliittisella tasolla yhteistyötä tehdään Keusoten päätöksentekokoelimityksissä sekä osana päätöksenteon valmistelua. Kuntien omassa päätöksenteossa kunnanhallituksen ja valtuuston rooli korostuvat. Kuntien hyvinvointilautakuntien tehtävät ja roolit suhteessa Keusoteen vaihtelevat kunnittain, mutta yhteisenä piirteenä on, että hyte-lautakuntien roolia olisi syytä kirkastaa osana kuntien omistajaohjausta ja edunvalvontaa. Kuntien vaikuttamistoimielimet, vammaisneuvostot, ikäihmisten neuvostot sekä lapsi- ja perheasiainneuvostot tekevät myös yhteistyötä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuntien ja Keusoten yhteistyön monet tasot, foorumit ja toimijat tekevät siitä monimutkaisen kokonaisuuden. Keusoten palvelutoiminnan ja eri toimijoiden välisten yhteistyörakenteiden vakiinnuttua, on tulevaisuudessa kiinnitettävä entistä enemmän huomiota eri yhteistyöfoorumien väliseen yhteistyöhön ja sen tiivistämiseen.

Yhteistyöfoorumien välisen yhteistyön kehittämisen lisäksi on kiinnitettävä huomiota sisällöllisten asioiden kehittämiseen. Keusoten ja kuntien yhteistyötä ohjaavia asiakirjoja ovat Keusoten ja kuntien strategiat ja talousarviot sekä yhtymäsopimus. Yhteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä ohjaa alueellinen hyvinvointisuunnitelma sekä kuntakohtaiset hyvinvointisuunnitelmat. Keusoten ja kuntien on työskenneltävä yhdessä asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden saavuttamiseksi - alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä elinvoiman ja kuntatalouden varmistamiseksi. Tämä edellyttää määrätietoista ja ennakoivaa (tiedolla) johtamista, sekä sen tueksi ajantasaista ennakointi- ja historiatietoa, seurantaa ja raportointia.

Tuusulan kunnassa johdetaan sekä strategian valtuustokauden tavoitteita että vuosittaisia kunnan tavoitesalkkua hyödyntäen. Myös kuntastrategian hyvinvoinnin päämäärää ja hyvinvointitavoitteita toteuttavan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista seurataan ja raportoidaan tavoitesalkussa. Kerran vuodessa koottava hyvinvointikertomus sekä valtuustokauden viimeisenä vuotena laadittava laaja hyvinvointikertomus ovat tärkeitä hyvinvointijohtamisen työkaluja.

- Yhteisökäytössä olevien tilojen terveys ja turvallisuus on varmistettava. Mikäli ne ovat esimerkiksi sisäilmaongelmista huolimatta edelleen käytössä, käyttäjiä on informoitava huolellisesti asiasta.

Vastaus:

Vuonna 2019 yhteisötilakäyttöön otetun Paijalan vanha puukoulun epäiltyjen ja osin ristiriitaisten sisäilmahaasteiden takia tilan vuorokausittaisesta käyttöajasta oli rajoitettu Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen terveystarkastajan suosituksesta. Kunnan sisäilma-sivustolle oli/on koottu tilojen käyttäjille toimintaohjeet, kuinka menetellä, jos epäilee sisäilmaoireita. Paijalan vanhan puukoulun yhteisötilakäyttö päättyi toukokuussa 2020 vähäisen käytön takia. Yhteisötiloina ei ole sisäilmakohteita syksyllä 2020.

- Terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan osalta ei vuonna 2019 tullut omaa selkeää toimintakertomusta, vaan tiedot olivat jakautuneet hajanaisesti Yhteiset palvelut-toimialan alaisuuteen. Tavoitteiden toteutumisen seurannan kannalta olisi suotavaa, että Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnalla olisi selkeästi oma toimintakertomus.

Vastaus:

HYTE-lautakunnan näkökulmasta nykyinen raportointitaso on riittävä. HYTE-lautakunnan toimintakertomus muodostuu kuntatoimialan toimintakertomuksen osista ja vuosittain laadittavaa hyvinvointikertomusta voidaan hyödyntää eri puolilla kunnan hallintoa. Erillisen toimintakertomuksen kokoaminen ei tuottaisi toivottavaa lisäarvoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus

Tarkastuslautakunta on arviointikertomuksessa esittänyt Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen osalta taulukon ympäristökeskuksen sopijakuntien yhteistoimintakorvausten toteutumisesta sekä maininnut lyhyesti Tuusulanjärven kunnostushankkeen siirtymisestä Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymältä ympäristökeskuksen hoidettavaksi vuoden 2019 alussa.

Tarkastuslautakunta on ympäristökeskuksen toiminnan osalta keskittynyt Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelman (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 15.1.2019 § 3) painopistealueiden tarkasteluun alla olevan taulukon mukaisesti.

TAVOITE	TOIMENPIDE	TULOS / VAIKUTUS
Pelloilta tulevan kuormituksen vähentäminen	Sarsalanojan ja Mäyräojan valuma-alueilla on lisätty talviaikaista kasvipeitteisyyttä ja kannustetaan viljelijöitä lisäämään kerääjakasvien viljelyä, ravinnekuidun ja -kalkin käyttöä.	Vähentää kiintoaineksen erodoitumista ja ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin. Ravintokuidun mukana tuleva hiili toimii myös ilmastomuutoksen hillitsemisessä.
Jätevesien käsittelyn tehostaminen, jätevesivuotojen minimoiminen	Mäyräojan kunnostus Nykyisen jätevedenpuhdistamon korvaaminen uudella puhdistamolla tai jätevesipumppaamolla, josta jätevedet johdettaisiin siirtoviemärillä Klaukkalaan puhdistettavaksi.	Tulvariski pienenee. Hillitään Nurmijärven Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon ohitusjuoksutuksia, joille se on herkkä ylivirtaamakausiona.
Pohjavesiä suojeleva maankäytön suunnittelu	ELY-keskus on kesällä 2019 käynnistänyt "Eri kaavatasojen käyttömahdollisuudet pohjavesien suojelussa" -hankkeen. Hankkeen tarkoituksena on suojelusuunnitelmien päivittäminen	Hanke tutkii, kuinka pohjavesiasioiden hallintaa kunnan alueella voitaisiin edistää eri tasoisten kaavojen avulla.
Vesistöjen ekologisen tilan parantaminen	Maanviljelyn vesiensuojelutoimenpiteitä on edistetty VILKKU Plus-hankkeella	Estetään ravinteiden joutuminen vesistöihin.
Arvokkaiden pienvesien turvaaminen	Järvenpään Loutinojahankkeessa toteutetaan luonnonmukaisen hulevesien hallinnan toimintamallia kaupungin	Pyritään elävöittämään kaupunkiympäristöä, edistämään

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

	keskustaa halkovan puron valuma-alueella.	pienvesiluonnon säilymistä ja parantamaan Tuusulanjärven tilaa.
	Vesijohtoverkon laajentaminen	
Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn tehostaminen varsinkin aroilla alueilla	Hulevesien käsittely ja johtaminen Selvitetään Tuusulanjärven valuma-alueen viemärointi ja sen laajentamistarve.	Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tiheään rakennettujen vesistöjen ranta-alueiden pohjaveden puhtaus turvataan.
Kalakantojen luontaisen lisääntymisen turvaaminen	Haarajoen padon kalatien järjestäminen	Auttaa kalakantojen luontaista lisääntymistä. Toteutuessaan kalatie mahdollistaa vaelluskalojen nousun ja kudun koko Keravanjoen alueella.
	Ravintoketjukurinnotus (nuottaus ja petokalastukset), hapetus ja kasvillisuuden niitto. Ankeriaan istutus.	Levähaitat vähentyneet, kesäaikaiset ravinnepitoisuudet vähentyneet, vaikka kuormitus ei ole vähentynyt.
Tuusulanjärven kunnostus	Kaukjärvenpuiston edustalla, eteläpään väylästä, kirkkorannassa, Gustavelundin ja Suvirannan edustalla ruoppausta.	Rantojen ja puiston käyttökelpoisuuden parantaminen, maisema parantunut.
	Rantamo-Seittelin edustan reunoilla niitto.	Näkymän avaus järvelle.

Johtopäätöksensä tarkastuslautakunta esittää, ettei tehtyjen toimenpiteiden vaikutus ole kaikilta osin selvinnyt, tai vaikutus on jäänyt tulkinnanvaraiseksi. Osasyynä voi tarkastuslautakunnan mukaan olla se, että suunnitelmat ja työ jatkuvat vuoteen 2027, ja toimenpiteiden vaikutus näkyy vasta pidemmän ajan kuluessa.

Arviointinsa perustella tarkastuslautakunta esittää seuraavat suositukset:

- Pelloilta tulevan kuormituksen vähentäminen ja Tuusulanjärven kunnostus ovat toisiaan tukevia toimintamalleja, jotka tukevat Tuusulan strategianmukaista kehittämistä.
- Tuusulanjärveä ei ole Tuusulan keskusta-alueella Järvenpään tapaan juurikaan hyödynnetty.
- Edellytykset ja resurssit turvata alueen elinvoimaisuus ja kuntoon saattaminen on turvattava.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan selvitys:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tarkastuslautakunta on vuoden 2019 arviointikertomuksessaan rajannut arviointinsa Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toiminnasta koskemaan vain ympäristölautakunnan 15.1.2019 § 3 käsittelemää Vantaanjoen vesienhoidon toimenpideohjelmaa 2017 – 2027 sekä ympäristökeskuksen sen pohjalta tekemää erillistä Keski-Uudenmaan toimenpideohjelmaa.

Tarkastuslautakunta on kohdistanut arviointinsa ympäristönsuojelun kannalta sinällään oleelliseen osa-alueeseen, mutta ympäristökeskuksen palvelukokonaisuuden sekä sen vuoden 2019 toiminnallisen ja taloudellisen tuloksen kannalta tehty raja on kovin kapea-alainen. Arvioinnin ulkopuolelle ovat jääneet kokonaan ympäristökeskuksen lakisääteiset viranomaistehtävät (so. ympäristövalvonta ja terveystarkastus) sekä eläinlääkintähuolto, jotka muodostavat pääosan koko ympäristökeskuksen toiminnasta. Lisäksi vesienhoidon toimenpideohjelman esittämisen ja käsittelytavasta arviointikertomuksessa saa vaikutelman, jonka mukaan vastuu toimenpiteiden toteutumisesta kuuluisi yksinomaan tai pääasiallisesti Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle. Vantaanjoen vesistöalueen toimenpideohjelma 2017 - 2021 sekä sen pohjalta laaditut ehdotukset Keski-Uudenmaan toimenpiteiksi koskevat laajaa toimijaryhmää. Myös Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan esitys (15.1.2019 § 3) ympäristökeskuksen sopijakunnille on suunnattu laaja-alaisesti kuntatoimijoille, eikä esityksiä Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpiteiksi ole tarkoitettu vain ympäristökeskuksen toteutettavaksi. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta liittyy selvitykseensä Vantaanjoen vesistöalueen toimenpideohjelman 2017 - 2027 sekä sen pohjalta laaditut ehdotukset Keski-Uudenmaan toimenpiteiksi.

Edellä esitettyyn viitaten ympäristölautakunta ei näe tarpeelliseksi antaa yksityiskohtaista selvitystä tarkastuslautakunnan tekemään arvioon. Ympäristölautakunta haluaa kuitenkin oikaista arvioinnissa esitetyn tulkinnan siitä, että Tuusulan kunnan Kaukjärvenpuiston edustalle, kirkkorantaan sekä Gustavelundin ja Suvirannan edustalle suunnittelemaat ruoppaukset olisivat Vantaanjoen tai Keski-Uudenmaan vesienhoidon toimenpideohjelmien mukaisia. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta viittaa tältä osin Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Tuusulanjärven ruoppauksista antamaansa lausuntoon. Sen yhteenvedona ympäristölautakunta on katsonut, että Tuusulanjärven virkistyskäytön edistämiseksi tulisi selvittää kevyempiä toimenpiteitä, joilla voitaisiin järven virkistyskäytön kannalta saavuttaa vastaavat edut tai jopa parempi lopputulos ottamalla samalla huomioon vesienhoidon tavoitteet ja luontoarvot.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta yhtyy tarkastuslautakunnan esittämään suositukseen Tuusulanjärven valuma-alueen pelloilla tehtävien vesiensuojelutoimenpiteiden merkityksestä ja tärkeydestä. Ympäristölautakunta kuitenkin korostaa, että Tuusulanjärven ekologisen tilan parantaminen on keskeinen edellytys järven virkistyskäytölle. Tuusulanjärven virkistyskäytön parantamiseksi tehtävät toimet eivät tämän vuoksi voi olla ristiriidassa järven vesienhoidollisten tavoitteiden kanssa. Tuloksellinen vesienhoito edellyttää myös pitkäjänteisyyttä ja eri toimijoiden sitoutumista vesienhoidon tavoitteisiin.

Tuusulanjärven ja sen ranta-alueiden hyödyntäminen sekä alueen elinvoimaisuuden kuntoon saattaminen ja turvaaminen eivät ole Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tai minkään muunkaan Tuusulan kunnan yksittäisen hallinnonalan vastuulla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristölautakunta ymmärtääkin tämän vuoksi tarkastuslautakunnan tätä koskevien suositusten kohdistuvan koko Tuusulan kuntaan. Tällaista Tuusulanjärven ja Tuusulanjoen virkistyskäytön tehostamista varten kuntaan on vuonna 2017 perustettu poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, jonka puheenjohtajana toimii kasvatus- ja sivistystoimenjohtaja ja sihteerinä kunnan viherpalveluiden projektikoordinaattori.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta antoi - toisin kuin tarkastuslautakunta vuoden 2019 arviointikertomuksessaan esittää - lausuntonsa (20.8.2019 § 67) myös vuoden 2018 arviointikertomuksesta. Tuossa lausunnossaan ympäristölautakunta esitti muun ohella seuraavaa: "Toiminnallisten tavoitteiden arvioinnissa tulisi kiinnittää erityistä huomiota asetettujen tavoitteiden ja tehtyjen toimenpiteiden merkitykseen toisaalta koko kunnan ja toisaalta arvioitavan yksikön perustehtävän kannalta." Ympäristölautakunnan edellä esittämä huomio on Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintaa arvioitaessa ajankohtainen myös vuoden 2019 arviointikertomuksen osalta. Ympäristölautakunta liittää tämän vuoksi selvitykseensä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen vuosiraportin 2019.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- antaa valtuustolle tiedoksi selostusosassa annetut vastaukset v. 2019 arviointikertomukseen
- ehdottaa valtuustolle, että

VALTUUSTO päättää

- merkitä tiedoksi vuoden 2019 arviointikertomukseen annetut vastaukset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 369

Kuolinpesän omaisuuden hakeminen

TUUDno-2020-1418

Valmistelija / lisätiedot:

Kirsi Kurtti, Heidi Hagman

kirsi.kurtti@tuusula.fi, heidi.hagman@tuusula.fi

vs. kunnansihteeri, kehittämispäällikkö

Liitteet

1 Perukirja, salassa pidettävä

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

2 Saate Valtiokonttori 1.6.2020 kuolinpesän omaisuuden hakeminen

Verkkojulkisuus rajoitettu

Tuusulan kuntaan on tullut ilmoitus siitä, että kunnalla on mahdollisuus hakea Valtiokonttorilta perillisittä kuolleen ***** kuolinpesän omaisuutta. ***** kuoli 24.10.2019. Häneltä ei jäänyt perimään oikeutettuja sukulaisia, joten hänen omaisuutensa on mennyt perintökaaren 5 luvun mukaisesti valtiolle. Valtion oikeutta perillisittä kuolleiden kuolinpesiin valvoo Valtiokonttori.

Perillisittä kuolleen henkilön kotikunnalla on oikeus hakea kuolinpesän omaisuutta luovutettavaksi kunnalle. Kuolinpesään kuuluvan kiinteistön sijaintikunta voi hakea kiinteistöä. Päätös asiassa voidaan tehdä, kun vuosi on kulunut perinnönjättäjän kuolemasta. Mikäli kunta ei lähetä hakemusta, omaisuus jää valtiolle, ellei sitä luovuteta läheiselle. Hakemuksessa Valtiokonttorille tulee ilmoittaa jokin sosiaalinen tai kulttuuriin liittyvä käyttötarkoitus omaisuudelle. Hakemusta ei tarvitse muuten perustella. Hakemus pitää toimittaa Valtiokonttoriin 1.10.2020 mennessä.

***** perukirjasta ilmenee, että hänellä oli Tuusulassa, Jäniksenlinnassa, kaksi kiinteistöä, joiden arvo on yht. 50.000 euroa. Perukirja, josta perinnönjättäjän omaisuuden säästö ilmenee, on esityslistan liitteinä. Perukirja on salassa pidettävä.

Kuntatoimialaa ja sivistyksen toimialuetta on pyydetty esittämään sosiaalisia tai kulttuuriin liittyviä käyttötarkoituksia, joihin mahdollisesti saatavaa omaisuutta voitaisiin käyttää.

Kunnanhallitukselle esitetään, että ***** perintö käytettäisiin ikäihmisten alueelliseen olohuonetoimintaan ja virtuaalisten kohtaamisten mahdollistamiseen. Varoilla mahdollistettaisiin kohtaamisia Tuusulan ikäihmisille lähellä kotia tai omassa kodissa, virtuaalisten tapaamisten ollessa kyseessä. Yhteistyötä tehtäisiin muiden toimijoiden kanssa ja mahdollisia yhteistyökumppaneita voisivat olla mm. Tuusulan kunnan kiinteistöt, Keusote ja paikalliset 3. ja 4. sektorin toimijat.

Tavoitteena olisi rikastuttaa kotona asuvien ikäihmisten elämänlaatua ja sosiaalista hyvinvointia ja lisätä heidän osallisuuden kokemuksiin ja tukea heidän kotona asumistaan virikkeellisen ryhmätoiminnan ja yhteisten tapahtumien avulla. Olohuonetoiminta ja virtuaaliset kohtaamiset yhdistäisivät yksinäiset vanhukset ja muut alueen tai taloyhtiön asukkaat toimimaan yhdessä. Toiminnan tavoitteena olisi myös aktivoida asukkaita kohtaamisten ja yhteisen toiminnan ideoijiksi ja tuottajiksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aktiivisella viestinnällä rakennettaisiin yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa ja innostettaisiin vapaaehtoisia toimimaan ikäihmisten tukena ja apuna. Tavoitteena on luoda toimintamalli, jossa alueelliset olohuoneet ja virtuaalikohtaamiset toimivat itsenäisesti, toinen toisiaan tukien.

Varojen käytön tarkempi suunnitelma laaditaan olohuonetoiminnan ja virtuaalisten kohtaamisten suunnittelun edetessä. Varoista osa kohdentuu olohuonetoiminnan ja virtuaalisten kohtaamisten koordinaation ja toteutuksen kuluihin sekä osa toiminnan mahdollisiin muihin kuluihin.

Lisätiedot:

Kansliapäällikkö Harri Lipasti, p. +358403143003

Kehittämispäällikkö Heidi Hagman, p. +358403143052

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- hakea Valtiokonttorilta***** kuolinpesän omaisuutta, kahta Tuusulassa sijaitsevaa kiinteistöä, luovutettavaksi Tuusulan kunnalle käytettäväksi kunnan esittämiin käyttötarkoituksiin ikäihmisten olohuonetoiminnan ja virtuaalisten kohtaamisten mahdollistamiseksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta välittömästi kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kirsi Kurtti, Heidi Hagman

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 370

Peab Industri Oy, kallion louhinnan, louheen murskauksen, betonijätteen käsittelyn ympäristölupa, maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa

TUUDno-2020-586

Valmistelija / lisätiedot:

Sakari Eskelinen, Petteri Puputti, Jukka-Matti Laakso

sakari.eskelinen@tuusula.fi, petteri.puputti@tuusula.fi, jukka-matti.laakso@tuusula.fi
rakennuslakimies, kaavasuunnittelija, liikenneinsinööri

Liitteet

1 Lausuntopyyntö ESAVI 25.8.2020 Peab Industri Oy ympäristölupa, khall 28.9.2020

Lausuntopyyntö

Peab Industry Oy on jättänyt ympäristölupahakemuksen ja maa-aineslupahakemuksen sekä aloituslupahakemuksen koskien kallion louhintaa sekä louheen ja asfaltin murskausta kiinteistöllä Nimetön 92-34-23-1 osoitteessa Hanskalliontie Vantaa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää lausuntoa 1.10.2020 mennessä.

Hanke

Peab Industry Oy hakee 15 vuodeksi ympäristö- ja maa-aineslupaa kiinteistöllä Nimetön 92-34-23-1 osoitteessa Hanskalliontie Vantaa. Haettavat toiminnot ovat maa-aineksen otto, louheen ja asfalttijätteen vastaanotto ja murskaus. Lupaa haetaan aloittaa toiminta vakuutta vastaan louhinnan ja murskauksen osalta, ei muiden haettujen toimintojen osalta.

Suunnitelma-alueen pinta-ala on noin 10 hehtaaria, josta ottamisaluetta 6,75 hehtaaria. Kokonaisottomäärä on 700 000 kiinto-m³, joka vastaa noin 1 890 000 tonnia. Vuosittain arvioidaan otettavan keskimäärin 400 000 ja maksimissaan 800 000 tonnia. Alueella otetaan vastaan louhetta keskimäärin 350 000 tonnia ja maksimissaan 700 000 tonnia ja asfalttijätettä 60 000 tonnia vuodessa. Alueella murskataan kiviainesta keskimäärin 750 000 t ja maksimissaan 1,5 milj. t. Alue tasataan asemakaavan mukaiseen tasoon +54....+59. Louhinta aloitetaan tieliittymän kohdalta etelään ja etenee itään ja pohjoiseen.

Asemakaavassa alueelle on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET). Hankkeesta on tehty ympäristövaikutusten arviointi, josta Uudenmaan ELY-keskus on antanut perustellun päätelmän 22.3.2019. Tämän hakemuksen mukainen toiminta vastaa parhaiten YVA-selostuksessa esitettyä vaihtoehtoa VE 1 B, pois lukien betonijätteen vastaanotto ja käsittely.

Toiminta-ajat arkisin maanantaista perjantaihin

-Murskaus 7-22

-Poraus, rikotus 7-22*

-Räjäytykset 8-18, valoisaan aikaan

-Kuormaus ja kuljetus 6-22

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

*Jos porausta tai rikotusta joudutaan tekemään alle 500 m päässä lähimmästä häiriintyvistä kohteesta, porausajat ovat Muraus-asetuksen mukaisesti 7-21 ja rikotus 8-18.

Louhintatyöstä tehdään aina räjäytys- ja turvallisuussuunnitelma.

Tällä hetkellä alueelle tullaan Hankalliontietä, ja siitä soratietä noin 200 metriä, jonka jälkeen kuljetaan väliaikaista työmaatietä. Asemakaavan mukainen tieyhteys rakennetaan ennen toiminnan aloittamista. Alueen liikenne tulee suuntaamaan suurimmaksi osin Hankalliontieltä ensin Katriinantielle ja sieltä etelään ja edelleen Kehä III:lle. Liikenneselvityksessä arvioitiin, että nyt haettavalla keskimääräisellä tuotannolla alueelle tulee ja sieltä lähtee noin 176 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Melumallinnuksen mukaan missään mallinnustilanteessa melutaso ei ylitä päiväaikaista ohjearvoa 55 dB lähimmillä asuinkiinteistöillä. Mallinnus on tehty sekä meluvallin kanssa, että ilman. Mallinnuksessa on otettu huomioon myös yöaikainen melu (klo 22-07).

Hiukkaspäästöjä muodostuu alueen kaikissa toiminnoissa, ja suurimmiksi päästölähteiksi YVA-menettelyssä on arvioitu asfalttiasema ja betoniasema. Betoniasemaa ei tuoda alueelle.

Kunnanhallituksen lausunto

Kunnanhallitus toteaa, että haittojen torjunnan kannalta hanke sijoittuu riittävän kauaksi Tuusulan puolen asutuksesta ja että pääosin liikenteen on arvioitu suuntautuvan Vantaan suuntaan. Kuitenkin jo ELY-keskuksen perustellussa päätelmässä nostettiin YVA-menettelyn puutteeksi liikenteellisten vaikutusten arviointi. Kyse oli siitä, että YVA -vaiheessa liikenne-ennusteissa oli epämääräisyyttä ja lisääntyvän liikenteen kokonaisvaikutusta pidettiin paikallisesti merkittävänä. Toiminnan aloittamislupa-asiakirjoihin on kesällä 2020 koottu mm. liikenneselvitys, jossa on tarkennettu liikenne-ennustetta ja todettu mm. hankkeen liikennetuotokseen liittyvä epävarmuus sekä alueen liikenneverkon kehityksen tilanne. Kunta pitää tärkeänä, että hankkeen liikenteellisiä vaikutuksia seurataan suunnitelmallisesti. Kunta katsoo, että hankkeelle tulisi laatia liikennevaikutuksia koskeva seurantasuunnitelma.

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää

- merkitä tiedoksi lupahakemuksen
- antaa perusteluosan mukaisen lausunnon aluehallintovirastolle toimitettavaksi
- tarkastaa ja hyväksyä pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 371

Viranhaltijapäätösten otto-oikeus

Talusojohtaja
rahoitus- tai maksuliikennepäätös:
§ 56 Kassalainan nostaminen, 18.09.2020

Taluspäällikkö
hankintapäätös:
§ 5 Kaasut 2021-2023 (2025), liittyminen Hansel Oy:n tulevaan kilpailutukseen ja sopimukseen, 23.09.2020

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei yllä mainittuja viranhaltijapäätöksiä oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 372

Toimielinten pöytäkirjojen otto-oikeus

Ehdotus

Esittelijä: Arto Lindberg, pormestari

Kunnanhallitus päättää, ettei alla mainituissa toimielinten pöytäkirjoissa käsitellyjä asioita oteta kuntalain 92 §:n nojalla kunnanhallituksen käsiteltäväksi

- kuntakehityslautakunta 16.9.2020
- tekninen lautakunta 15.9.2020
- vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta 17.9.2020

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 373

Ilmoitusasiat

Kunnanhallituksen tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Ympäristöministeriö

17.9.2020 Päätös lunastuslupaa ja ennakkohaltuunottolupaa koskevaan hakemukseen

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto

22.9.2020 Tartuntatautilain 58 §:n mukainen päätös Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueelle

Kokouskutsuja

Keski-Uudenmaan sote, yhtymähallitus 22.9.2020

Keski-Uudenmaan Vesi, yhtymähallitus 24.9.2020

Pöytäkirjoja

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, hallitus 21.9.2020

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 374

Muut asiat

Ei muita asioita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§357, §358, §359, §360, §361, §362, §363, §364, §365, §366, §367, §368, §369, §370,
§371, §372, §373, §374

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.